

Årsrapport 2019

Foto: Hanna Wadefalk - Dalens utegym

Foto: Frida Winther - Hammarbadet

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	4
1.1 Nyckeltal.....	6
2 Verksamhetsanalys.....	7
2.1 Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling.....	7
2.1.1 Väsentliga händelser	7
2.1.2 Viktiga framtidsfrågor.....	9
2.1.3 Verksamhetens utveckling	11
2.1.4 Stöd till föreningar och organisationer.....	19
2.1.5 Miljöarbete	21
2.1.6 Säkerhetsarbete	22
2.2 Fördjupad analys beträffande ekonomi	23
2.2.1 Analys av årets utfall.....	23
2.2.1.1 Bruttokostnadsutveckling	24
2.2.2 Investeringsredovisning.....	25
2.2.2.1 Investeringsredovisning	25
2.2.2.2 Projektuppföljning	29
2.3 Värdering av eget kapital.....	29
2.4 Utveckling inom personalområdet.....	30
2.4.1 Personalvolym och lönekostnad.....	30
2.4.2 Övrig utveckling inom personalområdet.....	30
2.5 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	34
2.5.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	34
2.5.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning	35
2.5.3 Sponsring.....	35
3 Uppföljning av kommunfullmäktiges budget	36
3.1 Kommunfullmäktiges mål/inriktningar	36
3.2 Kommunfullmäktiges budgetuppdrag till nämnden	37
4 Bokslut.....	38
4.1 Sammanfattande analys	38
4.2 Resultaträkning.....	38
4.3 Balansräkning	39
4.4 Redovisningsprinciper / Notanteckningar	39
4.5 Intern kontrollplan	43
4.6 Åtgärdsplan.....	44
4.7 Lån med kommunal borgen	46

Bilagor

Bilaga 1: Balansräkning 2019

Bilaga 2: Resultaträkning 2019

Foto: Frida Winther, Åza Larsson, Marie Ullnert, Joanna Klasén,

1 Sammanfattning

Året som gått kan sammanfattas enligt följande:

Anläggningsutveckling

- I maj återinvigdes Hammarbadet. I september invigdes även gymmet som anpassats med lättare vikter och inriktning för att nå nya målgrupper.
- I september invigdes Göteborgs Stads första permanenta hinderbana i Kvibergs Park. Hindren är utformade så att många, oavsett ålder och funktionsvariation, ska kunna nyttja den.
- En ny 11-spels konstgräsplan har färdigställts i Lillhagsparken. Tre befintliga konstgräsplaner (Överåsvallen, Guldheden södra och Backavallen) har fått nya ytskikt.
- Många upprustningsprojekt har påbörjats men avslutas först under 2020. Exempel är utomhusbassängen på Lilla Amundöns bad och Askims ishall.

Uthyrning och besök på våra anläggningar

- Registrerad uthyrning av idrottsanläggningar har ökat med närmare tre procent, främst gäller ökningen större idrottshallar. De större hallar vi förfogar över (79 stycken) hyrs i snitt ut drygt 2 200 timmar per år. För våra 92 mindre hallar är siffran drygt 400 timmar per år.
- Uthyrningen av bollplaner har ökat med knappt två procent. Ökningen ligger på konstgräsplaner samtidigt minskar uthyrningen av naturgräsplaner. Våra 43 konstgräsplaner står för 84 procent av all uthyrning av bollplaner. I genomsnitt används konstgräsplanerna drygt 1 200 timmar per år. Motsvarande siffra för våra 50 naturgräsplaner är knappt 140 timmar per år.
- Uthyrningen av isytor är i princip oförändrad. Uthyrningen till föreningslivet har ökat medan antal timmar för allmänhetens åkning minskat. Antal registrerade besökare på allmänhetens åkning har sjunkit med 24 procent som effekt av att vi erbjuder färre platser/tider.
- Uthyrningen av samlingslokaler har minskat med sju procent då lokalutbudet vi förfogar över begränsats över tid.
- Allmänhetens besök på motionsanläggningar, gym, bad och allmänhetens skridskoåkning har minskat med närmare nio procent (drygt 100 000 besök). Det är badbesöken som minskar. Framförallt slår avvecklingen av fria bad för barn och ungdomar igenom med en minskning om cirka 76 000 besök.
- Antalet gästnätter har ökat med tre procent samtidigt som antal evenemang med övernattnings ökat från 24 till 28. Antalet endagsevenemang där vi medverkat ökar från 79 till 108 (37 procent).

Kontant föreningsstöd

- Sammantaget har 91,2 mnkr betalats ut i kontant föreningsstöd, en ökning med 5,6 mnkr (sex procent) jämfört med 2018. Jämfört med 2017 är ökningen 17 mnkr eller 23 procent.
- Oavsett om man jämför med 2018 eller 2017 är det de generella aktivitetsbidragen och de selektiva investeringsbidragen som ökar mest.

- De generella aktivitetsbidragen har utökats kraftigt som en konsekvens av en riktad förstärkning i kommunfullmäktiges budget för 2019 och årets utbetalningar landar på över 30 mnkr vilket är cirka 11 mnkr mer än 2018.
- Investeringsbidragen har kunnat utökas genom nämndens egna prioriteringar. Under 2019 betalades 12,5 mnkr ut. Procentuellt är det en stor ökning då investeringsbidragen 2018 var cirka 9 mnkr och 2017 endast 3,9 mnkr. Föreningar med egna lokaler/anläggningar som ridsport och kampsport har prioriterats. Därtill har särskilda satsningar gjorts på stöd till miljöåtgärder på föreningsägda konstgräsplaner.

Förenings- och medlemsutveckling

- Antalet bidragsgodkända föreningar ökar såväl bland ungdoms- som pensionärsföreningar.
- Andelen av befolkningen 7-25 år som är medlem i en bidragsgodkänd förening har dock minskat med 4 procent sedan föregående år. Största minskningen sker bland pojkar.

Tre större driftstörningar

- Årets första månader var det igen ammoniakläckage från kylanläggningen på Ruddalen. Öppethållandet begränsades och inför denna vinter är skinnarbanan stängd för utredning om långsiktig utveckling.
- I maj stängdes Frölundabadet akut genom så kallat skyddsstopp. Lokalförvaltningen, som äger fastigheten, åtgärdade bristerna men anläggningen var stängd i närmare fyra månader.
- I september brann Slotsskogshallen ned. Branden förorsakade inga personskador men stora materiella förluster för såväl föreningar som Göteborgs Stad.

Ekonomi

- Årets resultat är 5,8 mnkr av vilka cirka 1,9 mnkr förklaras av överskott från Simlyftet.
- Resultatet om 5,8 mnkr återredovisas så att nämndens egna kapital stannar på de 25 mnkr som Göteborgs Stads anvisningar stipulerar.
- Upparbetade investeringsutgifter uppgår till drygt 78 mnkr vilket är cirka 15 mnkr lägre än föregående år. Detta förklaras främst av förseningar i planprocessen.

Personal

- Antalet årsarbetare är 368, en minskning med 13 jämfört med 2018. Reduktionen förklaras främst av avvecklingen av Simlyftet i egen regi och vakanser i samband med avgångar.
- Sjukfrånvaron för året (5,2 procent) har sjunkit för fjärde året i rad och är nu nästan tre procentenheter lägre än snittet för Göteborgs Stad.

1.1 Nyckeltal

Väsentliga nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017
Verksamhet			
Antal besökare (bad, motion, gym, is mm)	1 096 716	1 203 030	986 067
Antal uthyrda timmar idrottsanläggningar	307 757	299 664	306 528
Antal uthyrda timmar i samlingslokaler	14 057	15 091	14 854
Antal gästnätter	259 535	252 185	269 740
Andel av befolkningen 7-25 år som är medlem i en bidragsgodkänd förening	69%	73%	75%
Antal bidragsgodkända föreningar	770	720	823
Energiförbrukning i MWh, totalt	25 796	26 117	23 901
Medarbetare			
Antal årsarbetare (åa)	368	381	345
Lönekostnad per åa (tkr)	356	352	345
Sjukfrånvaro (%)	5,2	5,5	6,2
Andelen arbetad tid utförd av timavlönad (%)	7,6	7,4	6,8
Ekonomi			
Resultat (tkr)	5 788	4 493	16 908
Kommunbidrag per invånare (kr)	789	793	739
Kontant föreningsstöd (tkr)	91 207	85 550	74 158
Årets investeringar (tkr)	78 100	93 829	115 703

2 Verksamhetsanalys

2.1 Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling

2.1.1 Väsentliga händelser

Invigningar under året

Efter omfattande renovering återinvigdes Hammarbadet i maj. I september invigdes även gymmet som anpassats med lättare vikter och med en inriktning för att nå nya målgrupper. Under hösten har anläggningen varit välbesökt och fler aktiviteter riktade till våra målgrupper har lockat nya besökare. I början av 2020 utökas öppettiderna för att än bättre möta behovet.

I september invigdes Göteborgs Stads första hinderbana i Kvibergs Park. Den bidrar till att skapa meningsfull fritid för både små och stora. De tjugo hinder som finns är anpassade så att man oavsett ålder eller funktionsvariation ska kunna träna och röra sig tillsammans.

Konsekvenser av besparingar/avvecklingar

En stor del av 2019 har präglats av ekonomisk obalans och osäkerhet kring finansiering. Osäkerheterna tvingade fram besparingsåtgärder och i mars fattade nämnden beslut om ett antal åtgärder med direkt påverkan på verksamheten. I slutet av maj fattade så kommunstyrelsen beslut om att utöka nämndens kommunbidrag bland annat så att nämndens uppdrag att erbjuda stadens grundskolor fri simundervisning finansierades fullt ut men endast för innevarande år. Härmed förändrades de ekonomiska förutsättningarna drastiskt. Dessa osäkerheter och snabba kast i ifråga om finansiering och uppdrag har gjort det svårt att framgångsrikt styra mot ett nollresultat.

I juni avvecklades fria bad för barn och unga och ganska omgående märktes effekterna av minskade besök i simhallarna. (För besökssiffror se kapitel 2.1.3.) När det gäller arbetsmiljön visar en intern undersökning genomförd i december att enhetschefer och teamledare upplever att vi haft färre incidenter under hösten och att arbetsmiljön blivit tryggare och mindre stressig.

Ett annat beslut som direkt påverkade kunder och verksamhet var avvecklingen av den kommunala gymverksamheten vid Backavallen. Det är svårt att bedöma effekterna då vi inte med säkerhet kan uttala oss om besökarna - som inte längre har tillgång till gymmet på Backavallen - har fortsatt träna på annat håll eller inte.

Simlyftet

I kommunfullmäktiges budget för 2019 har idrotts- och föreningsnämnden haft uppdraget att erbjuda samtliga stadens skolor avgiftsfri simundervisning. Uppdraget var, under stor del av 2019, ofinansierat. Under året togs beslut om att avveckla den kommunala driften av Simlyftet till förmån för externa utförare. Förvaltningen påbörjade uppdraget och genomförde avvecklingen personellt under hösten utan att minska i simundervisningstid för grundskolorna.

Under vårtermin 2019 deltog 3 646 elever i Simlyftet. Under höstterminen deltog 3 785 elever. Utifrån gällande förutsättningar får resultaten bedömas som goda. Trots osäkerheten under året och krav på avveckling från januari 2020 har uppdraget fullföljts utan reduktion av verksamhetsvolym.

Parallellt med undervisning har följeforskning bedrivits av Göteborgs universitet där simkunnighet beskrivs som ett viktigt led för att uppnå ett mer jämlikt samhälle.

Idrotts- och föreningsnämnden har som sagt inte kvar uppdraget för 2020. Ett samarbete har initierats mellan förvaltningen och grundskoleförvaltningen för att såväl skolor som externa aktörer ska få bra förutsättningar att fortsättningsvis bedriva och ta del av simundervisning.

Stängningen av Frölundabadet

Frölundabadet (som ägs av lokalförvaltningen) stängdes akut på grund av skyddsstopp enligt arbetsmiljölagen den 24 maj. Anledning till skyddsstoppet var sprickor i betongen som lokalförvaltningen åtgärdade under sommaren. Badet var stängt till och med den 16 september. Stoppet har inneburit ett intäktsbortfall och stort missnöje från allmänhet och föreningar. Genom samarbete internt löstes många tider i andra simhallar och under resterande del av hösten har verksamheten fungerat som vanligt igen.

Slottsskogshallen brann ned till grunden

Den 15 september brann Slottsskogshallen ned till grunden. Som tur var fanns inga personer i hallen och skadorna blev endast materiella. Fem föreningar drabbades hårt. Hallen var ett center för friidrott och trampolinidrott med mycket barn- och ungdomsverksamhet. Även ett av förvaltningens större garage med många fordon försvann i branden. I samverkan med Friidrottsförbundet hittades snabbt alternativ för flertalet av föreningarna. De som hade friidrott som basverksamhet fick flera alternativ, de flesta valde att samla sig i närliggande Friidrottens hus. Kansli- och trampolinverksamhet var något svårare att hitta ersättning för. Trampolinföreningen har själva hittat tillfälliga lokaler i stället för att dela upp sin verksamhet i olika hallar. Här fortsätter förvaltningens arbete med att hitta en långsiktig lösning. Kanslidelen löses tillfälligt och under tidig vår kommer moduler på plats tills utbyteslokaler byggts upp.

Förvaltningens krisorganisation fungerade väl under krisläget. Samverkan för att minska negativ påverkan för föreningarna var god och räddningstjänsten och förvaltningen var mycket nöjda trots den tragiska händelsen.

Förmedling av lokaler till föreningar

En ny modell för att tillgängliggöra fler av de kommunala bolagens lokaler håller på att tas fram i staden. Stadsledningskontoret arbetar med ett nytt beslutsunderlag för den så kallade hyresmodellen. Förvaltningen har sammanställt underlag för att påvisa vilka resurser som behöver säkerställas för att klara uppdraget. Då förslaget innebär centralt fastställda hyresnivåer finns det både vinnare och förlorare i föreningslivet. Fler föreningar får höjd hyra och dessutom får förvaltningen nya målgrupper, exempelvis från kulturförvaltningen. Förslaget kommer generera merkostnader såväl i form av personalresurser som i form av lokalbidrag och investeringsbidrag för omställningar av lokaler. Beslut väntas i början av 2020.

För att stärka lokalförmedlingen har en webbportal kopplad till förvaltningens fastighetssystem tagits fram. Via fastighetssystemet görs matchningar mellan lokaler och intressenter. Via portalen ska föreningar kunna anmäla sina behov av lokaler och ytor. Förvaltningen har tagit fram principer för hur vi prioriterar och förmedlar dessa lokaler till föreningar. Lansering sker våren 2020.

Ett arbete med grundskoleförvaltningen har inletts för att uppdatera avtal rörande förmedlade skollokaler och för att öka antalet skollokaler (inkluderar gymnastiksalar och möteslokaler) som hyrs ut via idrotts- och föreningsförvaltningen. Förvaltningen har också inventerat vissa av de egna anläggningarna för att hitta ytor att förmedla och hyra ut till fler föreningar.

2.1.2 Viktiga framtidsfrågor

Större satsningar på idrottsanläggningar än någonsin tidigare

Den 13 november 2019 fastställde kommunfullmäktige nämndens investeringsramar för år 2020-2023 till 1 894 mnkr. Det innebär bland annat att förvaltningen under kommande fyraårsperiod ska påbörja bygge av fyra badanläggningar, fem sporthallar innehållande sju fullmåttshallar samt tre isanläggningar och därtill väggar och tak över Ruddalens bandybana. Samtidigt ska vi göra reinvesteringar i befintligt bestånd motsvarande 177 mnkr. Sammantaget handlar det om projektvolymen flera gånger större än vad vi någonsin tidigare haft. En av förvaltningens absolut största utmaningar blir att så långt möjligt klara att genomföra dessa uppdrag under perioden.

Kontinuerligt effektiviseringsarbete

Inför 2020 har nämndens ramar indexerats med 1,5 procent vilket inte täcker nämndens faktiska kostnadsutveckling. I kommunfullmäktiges budgetbeslut annonseras fortsatta krav på effektiviseringar - *"Ramarna kommer successivt anpassas i en fastställd effektiviseringstakt över hela planperioden"*. Årligen återkommande effektiviseringskrav i denna storleksordning blir på sikt svåra/omöjliga att hantera med bibehållen kvalitet och utbud. Förvaltningen avser att i vårens verksamhetsnominering belysa möjligheter att hantera ytterligare effektiviseringskrav inom idrotts- och föreningsnämndens ansvarsområde.

Alternativa driftsformer

Förvaltningen arbetar med flera långsiktiga utvecklingsfrågor. Bland annat pågår ett brett arbete där målet är att använda potentialen i våra idrottsanläggningar på ett mer flexibelt sätt. Förvaltningen kommer att se över åtgärder för att möjliggöra högre nyttjandegrad och bättre service till föreningsliv och allmänhet, ett exempel på detta är att utreda möjligheten till förändrat öppethållande och utökade uthyrningsbara tider i en simhall. Förvaltningen kommer att verka för samverkansformer och partnerskap med föreningsliv och skolor så att Göteborgs Stads anläggningar driftas och används så effektivt som möjligt.

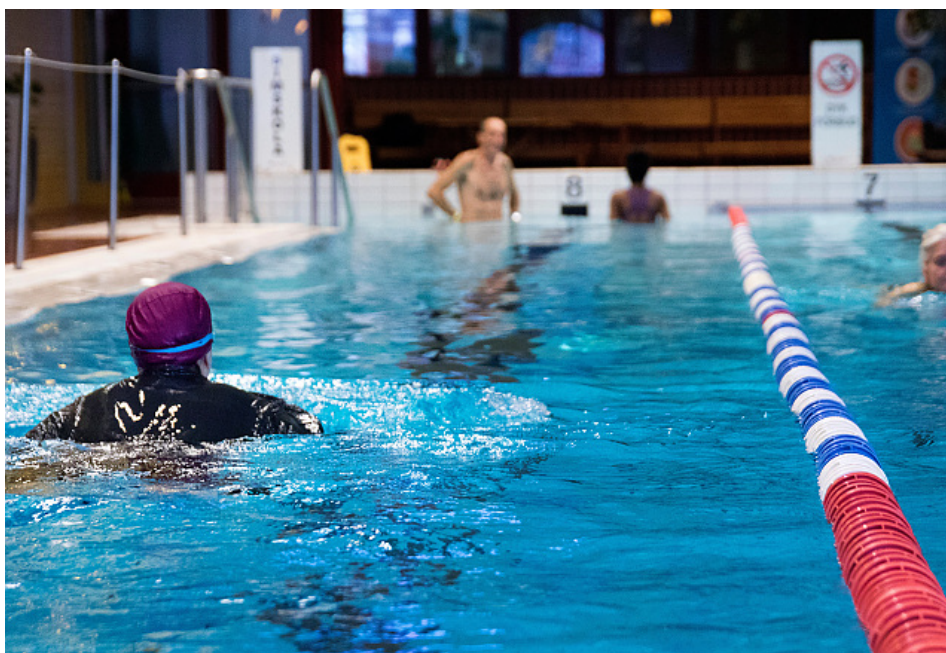
Stängning Lundbybadet

Förvaltningen kommer att renovera Lundbybadet från september 2020 till mars 2021. Det är en större renovering som omfattar åtgärder på betong, ventilation och rörledningar. Under stängningen kommer kunder som badar och tränar på Lundbybadet att erbjudas alternativ och medarbetare att omplaceras internt. Stängningen kommer att medföra en ekonomisk förlust för förvaltningen.

Föreningsstöd

Ett nytt samordnande uppdrag beslutades i kommunfullmäktige under hösten. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att samla de förvaltningar som arbetar med föreningsstöd för att implementera riktlinjer och utveckla det samlade stödet. Ett fördjupat samarbete med social resursförvaltning innefattar även utveckling av samordningen med civilsamhällesorganisationer i stort. Hur och vad kan göras och hur ska det organiseras för att ta till vara på potentialen och initiativen hos de ideella krafterna på bästa sätt?

Ett ännu större utvecklingsarbete är att ta fram en ny bidragsmodell och upphandla ett nytt verksamhetssystem för bidrag och bokning. Med hjälp av den verksamhetsutveckling som förbättrad digitalisering kan medföra har förvaltningen möjlighet att frigöra tid till mer föreningsstödjande arbetssätt. Förvaltningens mål är att föreningsstödet ska vara ännu mer jämlikt, jämställt, rättvist och enkelt samt skapa förutsättningar att rikta insatser dit de behövs allra mest, för att skapa likvärdiga förutsättningar för dem vi är till för.

2.1.3 Verksamhetens utveckling

I detta avsnitt redovisas verksamhetens utveckling utifrån fyra av idrotts- och föreningsförvaltningens fem huvudprocesser. Den femte huvudprocessen - Föreningsstöd - redovisas i eget avsnitt.

Folkhälsa

Nämndens uppdrag är att skapa goda förutsättningar för att kunna idrotta, ha en aktiv fritid samt främja folkhälsan.

Nämnden har bidragit till ökad folkhälsa på flera sätt under året. Genom utredningsrapporter, verksamhet för nya och befintliga målgrupper samt insatser för en mer jämlik stad.

Meningsfull fritid är en rapport om hur staden tillsammans med föreningslivet kan skapa bättre möjligheter till meningsfull fritid för ungdomar i områden där föreningsdeltagandet är lågt. Utredningen visar ett samband mellan föreningsdeltagande och socioekonomiska faktorer, likväl som att deltagandet markant avtar med stigande ålder under ungdomsåren. Utredningen landar i nio åtgärdsförslag. Förvaltningen arbetar vidare genom att implementera de insatser som det finns resurser och uppdrag för inom befintligt budgetutrymme.

Plan för ridsport 2019-2023. I december antog kommunfullmäktige planen som har fokus på markfrågor och samverkansformer. Då budgetbeslut för berörda utpekade nämnder redan var fattat innan planens antagande behöver vi fokusera på de delar i planen som inte kräver ytterligare medel. Åtgärderna kommer att gynna ridsporten, dock inte i den omfattning som planen föreslår.

I samverkan med stadsdelsnämnderna har en *utredning med fokus på hur barn och unga med funktionsnedsättning kan motiveras till ökad aktivitet* genomförts. Utredningen resulterade i 11 föreslagna åtgärder som förvaltningen nu arbetar vidare för att förverkliga. Flertalet är realiserbara inom befintliga uppdrag och resurser. Ett par förslag bygger på initiativ till samverkan mellan aktörer i staden.

Tillsammans med berörda nämnder har uppdraget om att *samordna möjligheten för idrottsföreningar att informera om sin verksamhet på stadens skolor* genomförts. Skolan är den arena som möter alla barn och som sådan är den ovärderlig för att nå ut med information som kan främja hälsan för barn och unga. Redan görs en del, exempelvis Olympic Day som är ett prova-på-event där besökarna kostnadsfritt får prova på olika idrotter tillsammans med lokala föreningar/förbund och samtidigt träffa svenska olympier. Förvaltningen har lämnat förslag på fortsatta insatser.

Utredningarna innebär ett stöd för stadens och förvaltningens fokus på specifika målgruppers behov. Dess slutsatser och förslag till åtgärder innebär förbättringar för olika målgruppers möjlighet till ökad tillgång till bland annat idrott, fritidsaktiviteter, engagemang och delaktighet. För att långsiktigt stärka området behöver vi även kunna aggregera slutsatser och väva ihop dem i en mer metodologisk väv där mönster tydligare kan framträda och bilda bakgrund för fortsatt utvecklingsarbete. Vi kan själva bli bättre på det.

Nya verksamheter, nya målgrupper och en jämlik stad

Under 2019 har förvaltningen bidragit till fler ytor för spontanidrott. Det finns ett stort intresse för att träna på andra sätt än de traditionella formerna. Spontanidrottsplatser och aktivitetsmiljöer riktar sig till allmänheten i stort och har förutsättningar att nå nya målgrupper. Att använda ytorna innebär varken avgifter, specialutrustning eller föranmälan.

Nämndens uppdrag att rusta upp ytor för spontanidrott sammanfaller med uppdrag hos andra nämnder; Rent och snyggt, Attraktiv stadskärna och Tryggare miljöer. Aktuella förvaltningar samverkar för att tillsammans kunna göra mer än om vi tar oss an uppdragen var och en för sig. Samarbetet fokuserar extra på de områden som staden prioriterar för att utjämna ojämlika livsvillkor.

Ojämlikhet är en komplex fråga och att skapa hållbara och jämlika livsmiljöer är ett tydligt mål i Göteborgs Stads arbete för att utjämna skillnaderna i livsvillkor och hälsa. Tillsammans med andra aktörer i staden leder förvaltningen ett delprogram för att *Minska trångboddhetens negativa effekter*. Programmet är en av strategierna för att skapa *Hållbara och jämlika livsmiljöer*. Målsättningen är att identifiera var trångboddheten i Göteborg är som störst. Sammankopplat med negativa konsekvenser av trångboddhet, föreslå åtgärder för att mildra de negativa effekterna. Ett antal åtgärder ska testas och utvärderas med målet att de aktiviteter som ger ett positivt utfall implementeras i linjearbetet.

Nämnden förfogar över många anläggningar tillika naturliga mötesplatser runt om i Göteborg. Vi behöver titta på om och i så fall hur de kan utgöra delar av en strategi för att motverka negativa effekter av trångboddhet.

Ökad närvaro i socioekonomiskt svaga områden

Andelen föreningsaktiva i socioekonomiskt utsatta stadsdelar är låg varför förvaltningen ökat insatserna till dessa. Ett mer uppsökande arbete med tätare föreningskontakter och närvaro i dessa områden ökar vår kunskap om föreningarnas förutsättningar och servicen blir bättre. Dessutom ökar samverkan med andra viktiga aktörer som bostadsbolagen, stadsdelsförvaltningarna och skolan. Några av de satsningar som gjorts är:

- Kontinuerlig närvaro tillsammans med stadsdelens föreningskonsulent i Sjumilahallen och i SDF Västra Hisingens lokal på Blåsvädersgatan 1.
- Möten och närvaro i Aktivitetshuset Hammarkullen, Blå Stället i Angered samt fler föreningsbesök i Angered och Östra Göteborg via föreningspoolen för stöd i bidrags- och bokningsfrågor.
- Fokus på föreningssamverkan, ledarrekrytering och föreningutveckling med hjälp av idéburna partnerskap exempelvis med Västra Götalands Idrottsförbund, samt riktade satsningar med hjälp av utvecklingsbidrag.

Inför 2020 utökas arbetet med riktade satsningar i Tynnered och ytterligare satsningar på sommaraktiviteter, prova på verksamhet samt ökat fokus på skolsamverkan inom "Skolan som arena".

Samordnartjänst för fritidsbankerna i Göteborg

Nämnden har beviljat Västra Götalands Idrottsförbund (VGIF) bidrag med totalt 750 000 kr för perioden delar av 2018, 2019 samt hela 2020. Bidraget avser en samordnartjänst för fritidsbankerna i Göteborg. Genom de medel som nämnden beviljat är samordnartjänsten finansierad till och med december 2020.

Under 2019 har två fritidsbanker varit igång; en i Frölunda och en mindre vid Plikta. Den sistnämnda avvecklas troligen då bemanningen vid Plikta försvinner under 2020. En ambulerande fritidsbank kan komma att startas på Hisingen. Det fanns tidigare en fritidsbank i Angered. Den har lagts ned under året. Under hösten 2019 har samordnaren fokuserat på att samordna aktörer som är involverade eller kan ha intresse av att starta fritidsbanker framöver.

Arbete med hbtq-inriktning

För att sprida kunskap och skapa bättre förutsättningar för hbtq-personer har förvaltningen tagit fram ett normkritiskt och stadengemensamt metodmaterial för ett mer inkluderande föreningsliv. Föreningar har erbjudits utbildningar om inkluderande idrott och hbtq tillsammans med SISU och West Pride. Under året har pilotarbete genomförts med tre föreningar som hbtq-certifierats genom att de beviljats utvecklingsbidrag. Under 2020 kommer det finnas fortsatt möjlighet att få stöd för hbtq-certifiering. För att höja föreningskonsulenternas kompetens har utbildning med RFSL genomförts.

Långsiktigt tillgodosedda behoven av anläggningar

Göteborg bygger för fullt. Trycket är som störst på att bygga bostäder och service för barn och äldre. Fritid och rekreation är likväl perspektiv som lyfts fram i översiktsplaner, lokalförsörjningsplaner och annan stadsplanering - Göteborg ska vara en trivsamt stad att verka och leva i. Flera av de idrottsytor vi föreslår är kostsamma och kräver stora ytor vilket innebär att vi behöver bygga våra förslag på ett så brett och flexibelt användande som möjligt.

Stadsbyggnadsfrågorna pågår parallellt i många spår inom Göteborgs Stads organisation. Förvaltningen har ett särskilt uppdrag i planeringen, att beskriva idrotts- och föreningslivets framtida behov. Här bidrar vi med perspektiv och kunskap i de processerna men saknar flera forum för systematisk samplanering. Nämndens uppdrag behövs som perspektiv när Göteborgs Stad ska ta fram helhetslösningar, såväl i skapandet av ersättning för Scandinavium, Lisebergshallen, nytt centralbad, som i utveckling av Heden, planeringen av nya bostadsområden i Majorna och Frihamnen.

Då behöver vi också kunna bidra med relevanta och välgrundade analyser. Genomföra dialoger, samverka och omvärldsanalyser för att få så breda behovsbeskrivningar som krävs för hållbara, multifunktionella och smarta ytor. Samtidigt som Göteborg ska bygga för befintliga målgruppers växande behov, så ska vi bygga för nya målgrupper som inte nås med dagens utbud.

Under året har vi bjudit in oss till olika sammanhang i syfte att idrotts- och föreningsfrågor ska inkluderas mer systematiskt i stadsbyggnadsplaneringen. Stadsledningskontoret har utrett frågan om en "Funktion för strategisk planering under kommunstyrelsen". Det kan bidra till att idrotts- och föreningsnämndens fokusfrågor bättre tas tillvara i förhållande till andra värden och intressen i stadsplaneringen.

Utforma och bygga anläggningar

Som ett led i förvaltningens analyser för en budget i balans inför 2019 reducerades först underhållsbudgeten för att senare, efter positiva beslut, kunnat återgå till ursprunglig ambition. Utmaningen blev att hinna genomföra det först planerade trots vårens osäkerhet och tillfälliga budgetreduktion.

Investeringarna för året reduceras på grund av att flera detaljplaner inte startat enligt tidplan. Detta skjuter nödvändiga ersättningsinvesteringar och nybyggnationer på framtiden. Konsekvenserna kan bli att större renoveringar och underhållsarbeten måste genomföras i redan gamla och slitna anläggningar.

Ny ishall och sporthall i Kvibergs Park på en redan befintlig byggrätt samt ny sporthall i ett nytt, av Parkeringsbolaget planerat, parkeringshus i Masthugget kan förhoppningsvis möjliggöra investeringar i en snabbare takt än tidigare bedömt.

Förvaltningen har under året infört ett nytt projektledningssystem för att underlätta dokumentation, beslut och uppföljning.

I syfte att renodla olika nämnders uppdrag och fastighetsbestånd har ansvaret för vissa fastigheter överförts till fastighetsnämnden. I år har byggnader i Slottsskogen överförts och till kommande årsskifte planeras överföring av Trädgårdsföreningens byggnader.

Tillhandahålla väl fungerande anläggningar

Målgruppsanpassning

Förvaltningen har under 2019 aktivt förändrat utbudet i verksamheterna till att passa våra prioriterade målgrupper. Ett exempel är minskat andel högintensiva träningspass till fördel för lågintensiva. Medarbetare har utbildats under året. Vi kan redan se ett antal positiva effekter såsom fulltecknade lågintensiva pass på Hammarbadet.

Uthyrningsprocesser och fördelningsprinciper

Förvaltningen har kartlagt processerna som har med uthyrning av anläggningar att göra. Syftet har varit att tydliggöra hur den nuvarande processen ser ut samt att förbättra och optimera arbetet. Detta är dessutom en viktig del i arbetet för att förbereda för det nya bidrags- och bokningssystemet som beräknas driftsättas under 2021. Förvaltningen

kommer att fortsätta kvalitetssäkra fördelningsprocessen och komplettera nuvarande samverkan med förbunden med ytterligare förtydliganden. Prioriterade grupper ska säkras halltider och olika idrotter/aktiviteter ska få rätt förutsättningar. För att säkerställa att anläggningarna använts i enlighet med vad som uppgivits vid bokningen har stickprov gjorts i tre sporthallar och tre ishallar under hösten.

Centralisering av bassängbokningar

För att effektivisera och säkerställa att tider i bassänger fördelas på ett enhetligt sätt så har bassängbokningar centraliserats. Det underlättar möjligheterna att få en samlad bild och utveckla fördelningen av tider. Det harmonierar med hur förvaltningen fördelar tider i övriga anläggningar vilket skapar synergieffekter samt förutsättningar för likabehandling.

Teknikutveckling nyttjas för rationellare drift

Under 2019 har förvaltningen testat robotgräsklippare på ett antal planer. Förhoppningen är att kunna komplettera traditionell skötsel med hjälp av teknik vilket kan leda till kvalitetsförbättringar, exempelvis genom att möjliggöra mer tid för andra mer kvalificerade arbetsuppgifter.

Objekttyp	Antal uthyrda objekt 2019	Antal uthyrda timmar 2019	Antal uthyrda timmar 2018	Antal uthyrda timmar 2017
Grusplaner	19	3 321	3 285	6 889
Gräsplaner	50	6 913	8 701	7 360
Konstgräsplaner	43	53 376	50 430	50 820
Summa bollplaner	112	63 610	62 416	65 069
Isytor	14	22 541	20 959	19 644
Varav allmänhetens skridskoåkning	10	7 709	9 243	9 626
Summa isanläggningar	14	30 250	30 202	29 269
Stora hallar	79	174 622	167 931	173 352
Mindre hallar	92	39 275	39 115	38 838
Summa idrottshallar	171	213 897	207 046	212 190
Summa idrottsanläggningar	297	307 757	299 664	306 528
Samlingslokaler (SDN uthyrda timmar)	45	14 057	15 091	14 854
Antal evenemang och cuper		*108/ **28	*79/** 24	*67/** 36
Gästnätter		259 535	252 185	269 740

*Antal evenemang utan övernattning

**Antal evenemang med övernattning

Gästnätter

Antalet gästnätter har ökat jämfört med föregående år. Det beror på att Basketfestivalen och Gothia Cup blivit större samt att Partille Cup hade 50-årsjubileum med ett större antal deltagare.

Evenemang

Den här sammanställningen för evenemang har tidigare inte redovisats. Det har skett en ökning av evenemang 2019 om man jämför med tidigare år. Ett större behov av evenemangsytor i staden och ett ökat intresse av att arrangera evenemang bidrar till att fler arrangörer söker sig till idrotts- och föreningsförvaltningen för att kunna genomföra sina evenemang. Evenemangsenheten ansvarar numera även för evenemang och cuper i sporthallar. Detta har bidragit till den ökningen vi kan se för 2019. Antal evenemang utan övernattning var 2018 79 stycken och 108 under 2019. Evenemang med övernattning har ökat från 24 till 28 under 2019. Ingen evenemangsbokning har nekats 2019. Stort fokus har under året lagts på att förbättra arbetet utifrån ett kundperspektiv. Fler sporthallar och ytor används idag för evenemangsbokning än vad som varit fallet tidigare.

Samlingslokaler

Uthyrningen har minskat under 2019 jämfört med 2018. Minskningen förklaras av att antalet samlingslokaler i förvaltningens bokningssystem varit lägre än föregående år. Lokaler tillhörande stadsdelsförvaltningar och grundskoleförvaltningen samt föreningsdrivna lokaler har tagits bort.

Bollplaner

Uthyrning av bollplaner har ökat 2019. Uthyrningen av gräsplaner har dock minskat och det som skiljer är juli månad 2018 och 2019. En orsak är att man under 2018 hade 1 000 timmar mer avstängt för Gothia cup och att sommaren 2018 var ovanligt torr så nästan inga naturgräsplaner behövdes ställas in. Den stora ökningen som konstgräsplanerna står för beror på att förvaltningen fått tillskott av två planer på Härlanda Park under 2018 vilket gjort att vi haft fler planer att boka under hela 2019 jämfört med 2018. Antalet medlemmar i fotbollsföreningar har inte ökat vilket tyder på att trenden med fler träningstillfällen per lag och spelare håller i sig.

Isytor

Uthyrningen totalt ligger på ungefär på samma nivå som 2018. Uthyrningen till föreningar har ökat medan avsatt tid till allmänhetens åkning minskat. Det sistnämnda förklaras till del av Ruddalens skrinarbana stängts. Ökningen på isytorna till föreningar beror bland annat på att Askims ishall hade öppet en längre period våren 2019 och att Tuve ishall tillkom under senare delen av 2018.

Idrottshallar

Uthyrningen av idrottshallar har ökat under 2019 och det är de stora hallarna som står för ökningen. Ökningen förklaras av att Lundenhallen tillkommit och Sjumilahallen varit öppen hela sommaren. Trycket på våra hallar ökar bland annat på grund av relativt nya verksamheter som futsal, cricket och rollerderby. Det har även varit en ökning på evenemangsbokningar i sporthallarna under 2019.

Besök i öppen verksamhet (antal)	2019	2018	2017	2016
Gym	289 374	292 364	295 634	310 948
Gruppträning	2) 98 062	82 557	75 713	76 922
Motion	25 919	25 373	29 258	29 876
Summa gym, gruppträning och motion	413 355	400 294	400 605	417 746
Bad	593 398	684 130	483 185	557 719
Varav registrerade Fria bad	1) 93 160	169 061	135 862	137 749
Allmänhetens skridskoåkning	89 963	118 606	102 277	129 493
Summa	1 096 716	1 203 030	986 067	1 104 958

1) Fria bad för barn och unga avvecklades den 1 juni.

2) Under 2019 har vi målgruppsanpassat utbudet och FaR-aktiviteter registreras till viss del som gruppträning även om aktiviteten sker i ett bad. Det ser därför ut som om gruppträningsbesök ökat dramatiskt i jämförelse med föregående år, men så är inte fallet.

Besök i öppen verksamhet

Totalt har besöken minskat med nästan nio procent jämfört med föregående år. Det motsvarar drygt hundratusen besök. Drygt 75 000 färre besök förklaras av att förvaltningen sedan den 1 juni inte längre erbjuder fria bad för barn och unga. En annan anledning är att förvaltningen under året drabbats av flera större driftstopp.

Gym

Registrerade gymbesök har minskat med ungefär en procent jämfört med förra året, vilket förklaras av avvecklingen av Backavallen. Geråshallen (som vi inte har statistik för under 2018) står för drygt femtusentus av årets besök. Variationerna är stora mellan anläggningarna. En del ökar, andra minskar. Minskningen kan vara orsakad av konkurrensen från andra gym, med mer flexibla öppettider och bättre läge eller lokaler. På Slottsskogsvallen har vi renoverat och utrustat/anpassat gym för vår målgrupp, vilket kan ha lett till att vi just nu har färre besökare men i rätt målgrupp.

Vår satsning på utegym med återkommande introduktionstillfällen ger resultat men här har vi för närvarande ingen besöksstatistik. Under 2020 planerar vi att mäta besök och typ av besökare på ett antal utegym vid ett antal tillfällen.

Gruppträning

Det som i statistiken ser ut som en stor ökning beror på att vi under delar av året har ändrat hur vi registrerar våra besökare. De besökare som kommer till oss med ett intyg på träning i bassäng och som deltar i gruppträning i vatten har vi valt att registrera som gruppträningsbesök, tidigare år har dessa registrerats som badbesök. Det ökade samarbetet med FaR och målgruppsanpassning som innebär större variation på pass har bidragit till att vi har nått ut till nya målgrupper. Förvaltningen erbjuder fler lågintensiva pass jämfört med samma period föregående år, men vi erbjuder ungefär samma antal pass som 2018.

Motionsbesök

Antal registrerade besök ligger på ungefär samma nivå som föregående år.

Badbesök

Badbesöken har minskat med cirka 13 procent men skillnaderna är mycket stora mellan anläggningarna. Det finns flera anledningar till minskningen. Avveckling av fria bad (1 juni) har inneburit cirka 75 000 färre badbesök på totalen.

Lundbybadet registrerar en stor minskning. Lundbybadet hade föregående år en rekordsommar på grund av värmen. På grund av skyddsstopp i Frölundabadet var anläggningen stängd från 24 maj till 16 september vilket också förklarar den totala minskningen. Även Askims simhall drabbades av tekniska problem och höll stängt under en period. En liten del av minskningen beror också på att vi, som vi nämnt under "Gruppträning", har valt att registrera besök på ett annat sätt under 2019.

Kärra simhall har haft en ökning av besök och Hammarbadet, som tillkom i maj, står för cirka 12 000 av de totala besöken.

Under hösten har vi tampats med stora tekniska problem med vårt inpasseringssystem och därför kan en del siffror vara missvisande.

Allmänhetens isbesök

Allmänhetens isbesök har minskat med nästan 25 procent. Minskningen beror dels på oplanerat driftstopp på Ruddalens isbana under delar av första kvartalet och att Ruddalens skrinarbana inte längre är i drift. Avvecklingen av Hedens isbana har också bidragit till minskningen. Med färre ytor för allmänheten minskar besöken.

2.1.4 Stöd till föreningar och organisationer

Antal föreningsaktiva unga fortsätter att minska. Det är fortsatt svårt med ledarrekrutering, speciellt i de socioekonomiskt utsatta stadsdelarna. I dessa stadsdelar ökar antalet barn och unga som växer upp i fattiga hushåll. Detta ger sämre förutsättningar för det lokala föreningslivet där behoven är som störst.

Föreningslivet har önskemål om enklare stödformer, vilket möts i uppdraget att revidera bidragsformer samt nytt verksamhetssystem, som tyvärr kommer att implementeras först 2021. Utvecklingen går mot att föreningskonsulenterna lägger större fokus på stöd och utveckling än åt handläggning, vilket successivt kommer öka möjligheterna att fånga upp och möta civilsamhällets initiativ till utveckling.

Riktade satsningar för att nå målgrupper med lägre föreningsdeltagande genomförs och ökar ytterligare 2020. Exempel på det är prova-på aktiviteter, samverkan med skolan, riktat stöd till samverkansprojekt mellan föreningar i socioekonomiskt utsatta stadsdelar, riktade insatser mot målgrupper med funktionsnedsättning samt insatser för ett mer involverande föreningsliv.

Antal föreningsaktiva ungdomar 7-25 år

Flickor			Pojkar		
2019	2018	2017	2019	2018	2017
38 882	39 374	39 787	49 181	52 851	54 528

Andelen av befolkningen 7-25 år som är medlem i en bidragsgodkänd förening har minskat med 4 procent sedan föregående år. Största minskningen sker bland pojkar, cirka 3 600 stycken. Förutom en långsiktig vikande trend som kan härledas till förändrade fritidsvanor så kan två mindre, men specifika, bidragande faktorer vara att färre ensamkommande är kvar i föreningslivet samt att färre föreningsaktiva inom kyrkornas scoutverksamhet räknats med under 2019. Ytterligare förklaringar är svårigheter med ledarrekrutering, främst i socioekonomiskt utsatta stadsdelar där ett annat problem är att allt fler har svårt med medlemsavgifter.

Medlemsavgifter

Föreningstyp	Antal medlemmar 2019	Differens 2019/2018	Fördelning flickor/pojkar 7-25 år 2019 i procent	Antal föreningar 2019
Ungdomsföreningar 7-25 år	83 235	-4 613	44/56	491
Idrott	70 772	1 722	43/57	368
Religiösa	35	-321	51/49	1
Scouter	2 013	-55	48/52	23
Övriga	10 415	-5 988	49/51	99
Pensionärsföreningar (7-25 år)	4 828	444	42/58	
Summa 7-25 år	88 063	-4 169	44/56	
Pensionärsföreningar	47 082	-7 996	50/50	279
Summa	135 145			770

Antal medlemmar avser antal medlemmar i alla föreningar som fått bidrag.

Antalet bidragsgodkända föreningar ökar med 50 stycken jämfört med föregående år. Ökningen sker främst bland ungdomsföreningar där 80 procent av ökningen sker.

Den stora minskningen av medlemmar under kategorin "Övriga" är framförallt fortsatt omkategorisering av föreningar som tidigare låg under kategorin "Invandrarföreningar" som inte längre är en egen kategori. Ett flertal av dem har idrottsaktiviteter för barn och unga och finns nu under "Idrott".

Antalet medlemmar i pensionärsföreningarna är 47 082 stycken. Det är en minskning med 7 996 medlemmar jämfört med föregående år. Förklaringen till minskningen är att förvaltningen tydliggjort för föreningarna att vi endast önskar uppgifter om aktiva medlemmar. Till exempel väljer många äldre att bli medlem i en pensionärsförening för att få möjlighet att teckna försäkring.

Medlemsåldrar

	7-9 år 2019		10-15 år 2019		16-19 år 2019		20-25 år 2019		Total
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	
Antal medlemmar	10 004	11 330	16 992	21 194	5 304	7 792	6 582	8 865	88 063

Föreningsbidrag 2017-2019 (tkr)

Bidragstyp	2019	2018	2017
Aktivitetsbidrag	20 348	19 344	18 952
Lokalbidrag	20 115	20 318	23 266
Utbildningsbidrag	405	779	267
Särskilt drifts- och verksamhetsbidrag	22 382	23 125	23 000
Investeringsbidrag	12 554	8 979	3 877
Startbidrag	55	35	92
Utvecklingsbidrag	2 377	3 753	1 402
Mentorsbidrag	1 304	1 358	1 120
Övriga bidrag	11 668	7 859	2 182
Summa	91 207	85 550	74 158
Bidrag till studieförbunden	Not 1.	31 200	32 655

Not 1. Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar inte längre för bidragsgivning till studieförbunden, med undantag för SISU.

Utbetalt kontant föreningsstöd är cirka 5,6 mnkr (sex procent) högre än 2018. Jämfört med 2017 är ökningen hela 23 procent eller cirka 17 mnkr. Detta trots att bidragsbudgeten reducerades tidigt på året då nämnden bland annat beslutade att finansiera såväl föreningspool som avtal med Skolidrottsförbundet inom bidragsbudgeten.

Tabellen visar att det betalats ut något mer i aktivitetsbidrag, vilket betyder att föreningarna rapporterat in fler närvaromarkeringar i år trots minskningen i medlemsantal. Ökningen är främst inom pensionärs- och idrottsföreningar.

Trenden att utbetalt lokalbidrag minskat flera år har planat ut och minskningen från året innan är väldigt liten. Det kan härledas till satsningen på lokalförmedling samt att antalet aktiviteter ökat, vilket gör att berättigat lokalbidrag stiger något.

Under 2019 ökade trycket på investeringsbidrag och trots förstärkningar i budgeten fick starka prioriteringar göras. Den satsningen som skulle göras på föreningar med egna lokaler, exempelvis ridhus och kampsporter genomfördes genom att de generellt fick en högre procentuell täckning i sina investeringsansökningar. Andra satsningar var exempelvis att ge ökat stöd till de som tog större miljöhänsyn vid byte av konstgräsplaner.

Inom kategorin övriga bidrag ingår den resursförstärkning på aktivitetsbidrag som gjordes inför 2019 när differentieringsbidraget togs bort. En extra utbetalning baserad på redovisat aktivitetsbidrag gjordes under hösten på cirka 10 miljoner kronor.

2.1.5 Miljöarbete

Miljöfrågan är viktig för förvaltningen. För att höja engagemanget för sådant som varje medarbetare kan göra i vardagen har förvaltningen tagit ställning för *kranmärkt vatten*. Ett enkelt och billigt sätt att bidra till miljön genom att konsekvent välja kranvatten framför flaskvatten. På förvaltningens intranät lyfts regelbundet miljöteman så som konsumtion, klimatsmart mat, klimatsmarta semestertips och hållbart resande. Förvaltningen arbetar strategiskt med avfallshantering, att synliggöra energiförbrukning, kemikaliehantering, minskad spridning av mikroplaster samt miljökrav vid upphandling i enlighet med byggvarubedömningen (BVB), vilket innebär granskning och krav på byggvaror som möjliggör spårbarhet.

För att öka miljömedvetenheten i det dagliga arbetet på våra anläggningar och jobba strukturerat med ständiga förbättringar arbetar förvaltningen med *Miljöcertifiering*. Under året har fyra anläggningar certifierats och ytterligare fyra har genomfört de åtgärder som krävs inför en avslutande miljörevision. Målet är att resterande av förvaltningens verksamheter arbetar enligt miljödiplomeringsmodellen från och med 2020.

El- och värmeförbrukningen är i princip oförändrad jämfört med föregående år, sett till förvaltningens hela bestånd. Det är inte heller några stora avvikelser i tillkommande och avgående anläggningar från föregående år. Några händelser påverkar dock utfallet; övergång från elpanna till luftvärmepump i ett par idrottshallar, beslut om att inte starta Ruddalens skrinarbana i vinter och att Slotsskogshallen brann ned i september.

Energiförbrukning i MWh	2019	2018	2017
El	17 927	18 450	17 943
Gas	138		300
Olja (m ³ omvandlat till MWh)	59	82	111
Fjärrvärme	7 672	7 585 (gas+fjärr)	5 547
Totalt (MWh)	25 796	26 117	23 901
Solelproduktion	119	133	126

Förvaltningen producerar också el. Solpaneler från tre anläggningar har bidragit med elproduktion motsvarande 0,46 procent av förvaltningens totala förbrukning.

I enlighet med Göteborgs Stads handlingsplan för miljön har förvaltningen tagit fram en avfallsplan. En av förvaltningens utmaningar är avfallssortering på våra anläggningar vid publika evenemang. 69 procent av vårt avfall sorteras fortfarande som blandat avfall. Andelen behöver minska genom ökad sortering av mat och restavfall.

Flera av förvaltningens verksamheter hanterar kemikalier. Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft är implementerat och vi jobbar aktivt med utfasning och ersättning, enligt stadens kemikalieplan.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med åtgärder kring konstgräs. Vi bevakar nationella och europeiska trender, utveckling och tester bland annat kring infillsfritt konstgräs. Det statliga forskningsinstitutet Rise har mätt mikroplaster från sex konstgräsplaner i Västra Götaland, bland annat en av planerna i Kvibergs Park. Enligt Rise släpper en hypotetisk fotbollsplan ut cirka 6 kg mikroplast per år med dagvatten och dränering. Åtgärder för att säkerställa att materialet stannar på planerna är därför högst väsentliga. Om planen är kommunens ansvar eller en förening ska inte utgöra någon skillnad. I beslut om investeringsbidrag till föreningar ställer förvaltningen krav på skyddsåtgärder för minskad spridning av mikroplaster (granulatfällor vid dagvattenbrunnar, utökad asfaltsyta runt planen för placering av snö så att granulatet kan återföras till planen när snön smälter, upprätta granulatplank runt planen, skoborstar samt informationsskyltar), och att vi stöttar med information på webben.

Som alternativ till gummigranulat testar förvaltningen nu plastfri infill och fokuserar på upphandling av infillsfria konstgräs i kommande konstgräsbyten.

2.1.6 Säkerhetsarbete

Förvaltningen ser flera utmaningar kopplat till målet om socialt trygga och hållbara samhällen.

För att kunna erbjuda säkra och trygga anläggningar för alla som vistas och arbetar på våra anläggningar arbetar vi systematiskt med personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationsäkerhet och krisberedskap.

Förvaltningen har kommit relativt långt ifråga om att skapa trygga inomhusmiljöer. Däremot återstår ofta att skapa tryggare utemiljöer på väg till och från anläggningarna. Detta kan vi bara åstadkomma i fördjupad samverkan med andra lokala aktörer.

Under året har ett antal medarbetare och chefer utbildat sig inom området våldsbejakande miljöer. Syftet är att ha kunskap nog att upptäcka och ha modet att agera för att motverka våldsbejakande extremism inom föreningslivet eller annan kommunal verksamhet. Utbildningen har lett till en mer omfattande intern analys och påbörjad metodutveckling. Samarbetet med andra aktörer i staden, kring frågor som berör social trygghet, säkerhet och otillåten påverkan, har ökat under året.

Förvaltningen har sett över och förtydligat struktur och organisation kring det systematiska brandskyddsarbetet. Komplettering av brandskyddsdokumentation har genomförts. I första hand på idrottsanläggningar som används för övernattnig i samband med cuper och evenemang men även på anläggningar som saknat fullständig brandskyddsdokumentation. Nya rutiner för det systematiska brandskyddsarbetet har införts.

I samband med att Slottsskogshallen brann ner prövades förvaltningens verkliga krisberedskap och krisledningsorganisation. Både den akuta lägesituationen och efterarbetet har genomförts på ett systematiskt och strukturerat sätt.

2.2 Fördjupad analys beträffande ekonomi

2.2.1 Analys av årets utfall

	Bokslut 2019	Budget 2019	Avvikelse	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Intäkter	146 961	132 383	14 578	131 532	119 910
Kostnader	586 753	579 314	-7 438	567 855	507 297
Nettokostnad	439 792	466 932	7 140	436 323	387 388
Kommunbidrag	457 360	457 360	0	453 500	416 600
Räntenetto	-11 780	-10 429	-1 352	-12 685	-12 305
Resultat	5 788	0	5 788	4 493	16 908
Eget kapital	30 788	25 000	5 788	29 493	41 908

Resultaträkningen avser Idrott och föreningsförvaltningen (exklusive studieförbunden vilka förvaltningen från 2019 inte längre ansvarar för. Kommunbidraget för studieförbunden har enligt KF-beslut övergått till Social resursförvaltning.

Resultat

Nämnden redovisar ett positivt årsresultat om 5,8 mnkr. Överskottet kommer av de förutsättningar förvaltningen stod inför i början av året. En ingående obalans om dryga 25 mnkr och osäkerhet beträffande eventuellt kommande kommunbidragsförstärkningar.

I mars fattade nämnden så beslut om besparingsåtgärder/effektiviseringar. Två månader senare tillfördes förvaltningen drygt 17 mnkr (i huvudsak för Simlyftet) vilket radikalt ändrade nämndens förutsättningar. Under året har simundervisningen i egen regi avvecklats vilket speglas i personalkostnaderna. Nämndens kommunbidrag (15,5 mnkr) för Simlyftet har upparbetats så när som på 1,9 mnkr.

Nämndens intäkter är betydligt högre än budget. Taxor och avgifter bidrar med 6,5 mnkr vilket beror på att evenemangsverksamheten, våra anläggningar samt parkeringsintäkter under året gått bättre än förväntat. Intäkterna är 4,2 mnkr högre än budget till följd av att delar av försäkringsersättningen gällande Slottsskogshallen betalats ut. Denna intäkt möts inte av kostnader då vi enligt Göteborgs Stads regler ska leasa det som gått förlorat i branden, vilket blir en belastning kommande år. Utöver dessa externa intäkter har förvaltningen under året mottagit obudgeterade kommuninterna intäkter som möts av motsvarande kostnad. De största posterna avser ersättning till SISU samt sommarlovssatsningen, totalt cirka tre 3 mnkr.

Nämndens totala kostnader överstiger budget med 7,4 mnkr. Överskridandet består huvudsakligen av verksamhetskostnader där ovan redovisade obudgeterade intäkter också haft en motsvarande obudgeterad kostnadssida. Därtill kommer avskrivningar och tillhörande kapitalkostnader som sammantaget överskrider budget med cirka 3,3 mnkr.

Personalkostnaderna visar en stor positiv (13 mnkr) avvikelse mot budget. Avvikelsen förklaras dels av uppdraget att överföra Simlyftet från egen regi till köp av externa tjänster. Därtill kommer att ingående obalans och osäkerhet tvingat förvaltningen till en mycket restriktiv hållning ifråga om återbesättande vid vakanser. Detta har reducerat förvaltningens kapacitet där dessa vakanser uppstått.

Övriga avvikelser mot budget förklaras till största del av fastighetsrelaterade kostnader där reparation och underhåll (-3,9 mkr), entreprenader (-3,4 mkr), städ och renhållning (-4,2 mkr) samt energikostnader (-1,5 mkr) överskridit budgeten. Förvaltningen har även ökade kostnader för leasing av inventarier (-3,1 mkr) samt en så kallad ”förgäveskostnad” om 1,9 mkr. Den avser av HIGAB nedlagda kostnader för projektet

gällande ishall i två plan vid Frölundaborg. Då någon sådan inte kommer att byggas måste utredningskostnader som annars skulle belasta investeringsprojektet nu kostnadsföras på resultaträkning.

Jämförelse med 2018 års resultat

I jämförelse med 2018 är resultatet snarlikt om än något bättre (1,3 mnkr). Förklaringen till skillnaden mellan åren är som redogjorts ovan många ingående parametrar där nya anläggningar, branden i Slottsskogshallen samt avveckling av verksamhet skiljer åren åt.

Årets intäkter är 15,4 mnkr högre än förra året. Det är i huvudsak taxor och avgifter samt hyror och arrenden som står för ökningen.

Verksamhetens kostnader är 17,8 mnkr högre än förra året. Inom verksamhetens kostnader minskar personalkostnaderna med 4,9 mnkr. Kostnader för bidrag ökar mellan åren med 9,2 mnkr i enlighet med beslut. Lokalrelaterade kostnader ökar med 7,7 mnkr och relaterar till hyror, energi och entreprenader. Då simundervisningen bedrivits men ej helt i egen regi har förvaltningen istället köpt in denna tjänst vilket bidrar till att köp av huvudverksamhet ökar med 1,9 mnkr mot föregående år. Övriga förbrukningskostnader ökar mellan åren med 3,9 mnkr, en kostnad som uppstår ute på våra anläggningar.

2.2.1.1 Bruttokostnadsutveckling

	2019	2018	2017
Bruttokostnadsutveckling i procent	3,1%	11,7%	-0,1%

Nämndens bruttokostnader ökade under 2019 med 3,1 procent. Omräknat med hänsyn till respektive kostnadsslags andel av total kostnadsmassa förklaras utvecklingen av följande:

- Ökning av kontanta föreningsbidrag förklarar cirka 1,6 procents ökning.
- Ökning av fastighetsrelaterade kostnader förklarar cirka 1,3 procents ökning.
- Ökning av övriga bruttokostnader förklarar cirka 0,7 procents ökning.
- Köp av huvudverksamhet förklarar cirka 0,3 procents ökning.
- Personalkostnaderna går åt andra hållet och reducerar nämndens bruttokostnadsutveckling med cirka 0,8 procent.

Den mycket kraftiga bruttokostnadsutvecklingen 2018 förklaras främst av nämndens övertagande av verksamhetsansvaret för Frölundabadet. Vidare också av att simskoleverksamheten som startade under 2017 utökades under 2018.

2.2.2 Investeringsredovisning

2.2.2.1 Investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Bokslut 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2016-2019	Budget 2016-2019	Avvikelse
Inkomster	6,8	-0,8	6,0	7,7	0	-7,7
Utgifter	-78,1	-284,8	-207,9	-380,1	-586,7	-206,6
Netto	-71,3	-284,0	-215,5	-372,4	-586,7	-214,3

Idrotts- och föreningsnämndens investeringsram för planperioden 2016-2019 enligt beslut i kommunfullmäktige 2018-11-22 är 586,7 mnkr. Utfallet för hela planperioden är netto 372,4 mnkr. Budget för 2019 var 284,8 mnkr och nettoutfallet är 71,3 mnkr.

För planperioden generellt har flertalet detaljplaner för nybyggnads- och ersättningsinvesteringar försenats vilket lett till återkommande justeringar nedåt i den ursprungliga planbudgeten från 2016.

Vissa påbörjade investeringsprojekt under 2019 har förskjutits och kan färdigställas först 2020 vilket innebär att investeringsmedel måste överföras till kommande investeringsperiod. Detaljerad redovisning per investeringsområde, i avsnitt 2.2.2.1.1.

Redovisning per område

Investeringsområde, mnkr	Utfall 2019		Budget 2019		Utfall 2016-2019		Budget 2016-2019	
	Utg	Ink	Utg	Ink	Utg	Ink	Utg	Ink
1. Reinvesteringar	-18,1	0,1	-45,1	-0,8	-79,9	1	-104,3	0
2. Omklädningsbyggnader	0	0	-10,5	0	-1,5	0	-19,5	0
3. Markanläggningar	-4,1	0,8	-6,7	0	-12,5	0,8	-17,5	0
4. Idrottshallar	-3,1	0	-43	0	-94,6	0	-82,6	0
Upprustning av befintliga idrottshallar	-0,2	0	0	0	-5,5	0	-5,4	0
Lundenhallen	-2,9	0	0	0	-86,6	0	-69	0
Majorna / Frihamnen / S-hallen	0	0	0	0	0	0	-5,7	0
Masthugget - Ny sporthall	0	0	0	0	0	0	0	0
Torslandahallen	0	0	0	0	-2,5	0	-2,5	0
5. Isanläggningar	-2,2	0	-37,5	0	-51,9	0	-69	0
Ersättning Rambergsrinken	0	0	0	0	0	0	0	0
Is för allmänhetens åkning Heden	0	0	0	0	0	0	-1,1	0
Ny ishall anpassad för konståkning	0	0	0	0	0	0	-5,7	0
Kvibergs Park - Ishall	-0,2	0	0	0	-0,2	0	0	0

Upprustning befintliga isanläggningar	-2	0	0	0	-16,5	0	-27,6	0
Upprustning Ruddalens bandypist	0	0	0	0	-35,2	0	-34,6	0
6. Sim- och badanläggningar	-3,4	0	-12,5	0	-40,1	0	-59,6	0
Upprustning befintliga sim- och badanläggningar	-3,4	0	0	0	-40,1	0	-42,6	0
Ersättning Askims simhall	0	0	0	0	0	0	-5,7	0
Kortedala - Ny simhall	0	0	0	0	0	0	-11,3	0
7. Friidrottsanläggningar	0	0	-41,9	0	-0,2	0	-41,9	0
8. Fotboll	-31,9	5,9	-10,8	0	-48,2	5,9	-50,9	0
Konstgräs-etablering (Flatås Park och Lillhagsparken)	-12	5,9	0	0	-18,5	5,9	-11,6	0
Konstgräs-etablering (Kvibergs Park och Bjurslätt)	-10,4	0	0	0	-11,4	0	-16,8	0
Konstgräs-etablering (Blidvädersplan)	-0,1	0	0	0	0	0	0	0
Kontgräsutbyten	-9,4	0	0	0	-18,3	0	-22,5	0
9. Idrottsområden	-15,2	0	-68,2	0	-41	0	-114	0
Slotsskogsvallen inför 2021	0	0	0	0	-21,4	0	-38,5	0
Kvibergsområdet	-7,2	0	0	0	-9,9	0	-13	0
Heden Utveckling	-0,4	0	0	0	-0,4	0	0	0
Nytt gym och motionscentrum	-0,7	0	0	0	-2,4	0	-21,5	0
Upprustning och utveckling övriga idrottsområden	-6,9	0	0	0	-6,9	0	-26	0
Upprustning Anläggningar för spontanidrott	0	0	0	0	0	0	-15	0
10. Övrig stadsutveckling	0	0	-11,7	0	0	0	-22,7	0
11. Övertaganden föreningsanläggningar	0	0	0	0	-10,2	0	-6,7	0
Neddragning 1,5% 2019	0	0	2	0	0	0	2	0
SUMMA	-78,1	6,8	-284,8	-0,8	-380,1	7,7	-586,7	0

Inkomst under markanläggning 2019 om 0,8 mnkr avser ersättning från fastighetskontoret för saneringsarbeten i Södra Biskopsgården.

Inkomst under fotboll 2019 om 5,9 mnkr avser fastighetskontorets delfinansiering av Lillhagsparken

1. Reinvesteringar

18 mnkr har upparbetas under året och totalt 78,9 mnkr under perioden. Budgeten var 104,3 mnkr. Skillnaden förklaras främst av att vi planerat för byte av kylrörsanläggning på Ruddalens skrinarbana men att det förskjutits. Förvaltningen har nu nämndens uppdrag att utreda framtida användning av anläggningen. Till skillnad från övriga investeringsområden har nämnden inte begärt utökade kommunbidrag för att täcka de driftskonsekvenser som uppstår som resultat av reinvesteringar. Dessa täcks inom nämndens ordinarie ramar genom de medel som frigörs i takt med slutavskrivning av anläggningstillgångar.

2. Omklädningsbyggnader

För hela perioden har 1,5 mnkr av en budget om 19,5 mnkr upparbetats. Vi ligger efter med ersättning, ombyggnader och tillbyggnader av gamla och otidsenliga omklädningsbyggnader.

3. Markanläggningar

3,3 mnkr har upparbetas under året och totalt 11,7 mnkr under perioden. Budgeten var 17,5 mnkr. Årets projekt handlar främst om byte av gamla ledningar i mark.

4. Idrottshallar

3,1 mnkr har upparbetats under året och totalt 94,6 mnkr under perioden. Budget för 2019 var 82,6 mnkr. Detta är ett överskridande med 12 mnkr vilket dels förklaras av den nybyggda Lundenhallen som dels försenades och dels blev dyrare på grund av en felkonstruktion och de åtgärder som det krävde. Totalt 17 mnkr varav skadeståndsanspråk om 5 mnkr är ställt mot projektören, utgången av skadeståndsprocessen är ännu oklar. Årets projekt avser slutregleringar av Lundenhallen och dels projektstart för ny idrottshall i Kvibergs Park och ny hall i norra Masthugget i samarbete med P-bolaget. Avtal tecknades i december mellan idrotts- och föreningsnämnden och P-bolaget.

5. Isanläggningar

2,2 mnkr har upparbetas under året och 51,9 mnkr under hela perioden. Budgeten var 69 mnkr. Skillnaden förklaras i huvudsak av att renovering av befintliga isanläggningar inte har krävt så omfattande åtgärder och att ishall i Kvibergs Park inte upparbetat utgifter enligt prognos under året. Årets projekt handlar främst om projektstart för ny ishall i Kvibergs Park samt upprustning av befintliga isanläggningar, främst Askims ishall.

6. Sim- och badanläggningar

3,4 mnkr har upparbetas under året och 40,1 mnkr under hela perioden. Budgeten var 59,6 mnkr. Skillnaden avser försening av detaljplan för ersättningsinvestering i ny simhall i Askim och nybyggnad av simhall i Kortedala. Årets projekt handlar om upprustning av utomhusbassängen på Lilla Amundöns bad samt förberedande arbeten på Lundbybadet inför större renovering under 2020.

7. Friidrottsanläggningar

Projektets totala budget är drygt 60 mnkr. Hela investeringsområdet avser ny friidrottsanläggning i Björlanda varav budget för 2019 var 41,9 mnkr men inga investeringsutgifter är nedlagda under året. Planen tillstyrktes av byggnadsnämnden den 17 december 2019 och ligger nu hos kommunfullmäktige för antagande. Projektstart under 2020 under förutsättning att inget överklagande av planen sker.

8. Fotboll

Totalt har 31,9 mnkr upparbetats under året och 48,2 mnkr under perioden. Av dessa utgör 5,9 mnkr medfinansiering från fastighetsnämnden för nyetableringen vid Lillhagsparken, där gamla fotbollsytor tagits i anspråk för bostadsexploatering.

Budgeten var 50,9 mnr. Bjurslättsplan och Blidvädersplan är precis påbörjade men genomförande sker under 2020. Exempel på projekt som genomförts under 2019 utöver nyetableringen vid Lillhagsparken är ytterligare en konstgräsplan i Kvibergs Park som är i slutfasen. Byten av ytskikt på flera befintliga planer som Överåsvallen, Guldheden södra och Backavallen är färdigställda.

9-10. Idrottsområden och övrig stadsutveckling

Under året har 15,2 mnr har upparbetas och 41,0 mnr under hela perioden. Den samlade budgeten var 136,7 mnr för dessa två investeringsområden. Här har vi flera förseningar som gör att utfall kraftigt underskrider budget. De största förseningarna avser utveckling av Slottsskogsvallens entrépark inför 2021, byggande av Vättlefjälls motionscentrum, upprustning av anläggningar för spontanidrott samt etablerande av en aktivitetspark i Hedens nordöstra hörn. Dessa projekt beräknas i huvudsak kunna fullföljas under 2020. Genomfört under perioden är bland annat Dalenplanerna inklusive ett nytt utegym, upprustning av torn, stenmur och smidesstaket runt Slottsskogsvallen. Vidare har såväl utegym som Göteborgs Stads första permanenta hinderbana etablerats i Kvibergs Park. Till detta kommer ett stort antal mindre åtgärder i övriga idrottsområden.

Investeringsmedel som föreslås flyttas från 2019 till 2020

Totalt för perioden 2016-2019 har 380 mnr av en budget om 587 mnr upparbetats. Skillnaden om 207 mnr förklaras av förseningar vilka i hög grad orsakats av förseningar i detaljplaneprocessen.

I några fall kunde vi i samband med nomineringen för 2020-2023 se att projektet inte kommer att starta förrän tidigast 2020 varför hela projektet nominerats för genomförande från 2020 eller senare. Exempel på detta är start av simhallsbyggen i Askim och Kortedala. Här krävs alltså inga överföringar.

De överföringar som nu krävs kan sorteras i två kategorier. Dels är det projekt där vi nominerat och fått delfinansiering 2020 men projekten har försenats ytterligare. Den andra kategorin är projekt där vi planerat att bli helt klara 2019 men inte blivit det. Dessa projekt har inte någon finansiering 2020. I båda fallen krävs överföring för att projekten ska kunna fullföljas i enlighet med de uppdrag kommunfullmäktige gett nämnden.

Här följer en nettouppställning på medel som bedöms behöva flyttas från 2019 till 2020 på grund av förskjutningar i tidplan. Förvaltningen har prövat varje enskild åtgärd och gjort en bedömning att det inte kan inrymmas i den redan föreslagna budgeten för 2020.

Investeringsområde/projekt (fasta priser i mnkr i 2018 års nivå)	Utgifter förslagna i investeringsbudget för 2020	Medel som bedöms behöva flyttas från 2019 till 2020
Masthugget nyinvestering	15	6
Kvibergs Park ishall - ersättningsinvestering	50	5
Lilla Amundön reningsanläggning	0	5
Kvibergs Park hybridplan konstgräsetablering	0	2
Blidvädersplan konstgräsetablering	0	8
Bjurslätt konstgräsetablering	0	8
Övriga idrottsområden- nyinvesteringar	10	5
Vättlefjälls motionscentrum - nyinvestering	11	8
Upprustning anläggningar för spontanidrott	0	15
Kvibergs Park idrottsområde ny toalett	0	3
Ruddalen nybyggnad toalett	0	3
Slottsskogsvallsområdet- nyinvesteringar	3	15
Friidrottsanläggning Hisingen - ersättningsinvesteringar	40	3
Summa	129	85

2.2.2.2 Projektuppföljning

Investerings- och exploateringsprojekt av väsentlig betydelse

Idrotts- och föreningsnämnden har inget enskilt projekt i den storleksordning (250 mnkr) som anges i anvisningen till detta avsnitt.

2.3 Värdering av eget kapital

De av kommunstyrelsen rekommenderade nivåerna på det egna kapitalet innebär för idrotts- och föreningsnämnden minst 15 och högst 25 mnkr. Förvaltningens bedömning är att riskerna på årsbasis ligger inom detta intervall då det är mindre sannolikt att samtliga risker inträffar samtidigt. Riskbedömningen avser fem områden:

borgensåtaganden, taxor/avgifter, energikostnader, bränder/skadegörelse/driftsstörningar och övrigt/ospecificerat.

Resultatet för 2019 uppgår till 5,8 mnkr. Det ingående egna kapitalet 2019 uppgår, efter justeringar, till 25 miljoner kronor. Det innebär att det egna kapitalet i detta bokslut uppgår till 30,8 mnkr. I enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar ska då 5,8 mnkr återredovisas.

2.4 Utveckling inom personalområdet

2.4.1 Personalvolym och lönekostnad

Belopp i tkr	2019	2018	2017
Lönekostnad exkl arvoden	131 005	134 365	118 920
Arbetad tid (årsarbetare)	368	381	345
Lönekostnad per årsarbetare	356	352	345

En årsarbetare är definierad som 1 600 arbetade timmar,
• antalet årsarbetare ackumuleras månad för månad under året och är inte komplett förrän efter december som en helårsuppgift
• i måttet 1 600 timmar är hänsyn tagen till bland annat genomsnittlig frånvaro och genomsnittlig arbetstid/vecka
• en anställd som arbetar heltid och har liten eller ingen frånvaro förutom semester, blir mer än 1,0 årsarbetare
• antalet årsarbetare kan vara större än antalet anställda.

Personalvolymen har minskat med 3,4 procent, cirka 13 årsarbetare, jämfört med 2018. Det beror i huvudsak på tidsbegränsade uppdrag som avslutats, avveckling av Simlyftet, personalminskning på grund av realiserade beslut samt vakanser i samband med rekrytering. Enligt ovanstående tabell har lönekostnaden per årsarbetare bara ökat med 1,1 procent. För 2019 ingår inte lönekostnad som rör investeringsprojekt, enligt tillämpning av ändrad redovisningsprincip, och är därför inte jämförbar med utfallet från 2018.

I tabellen har lönekostnader som bokförts som investeringsutgift adderats för att få jämförbarhet. I realiteten har alltså lönekostnaden per årsarbetare ökat med 2,66 procent. Löneöversynen för 2019 uppgick till 2,46 procent vilket utgör huvuddelen av lönekostnadsökningen.

Belopp i tkr	2019	2018	2017
Lönekostnad exkl arvoden	132 982	134 365	118 920
Arbetad tid (årsarbetare)	368	381	345
Lönekostnad per årsarbetare	361	352	345

2.4.2 Övrig utveckling inom personalområdet

Uppföljning av arbetsmiljömål

Förvaltningens övergripande mål för arbetsmiljöarbetet togs fram 2017 i enlighet med de krav som ställs i AFS 2015:4 "Organisatorisk och social arbetsmiljö".

Våra arbetsmiljömål: Vi har en arbetsmiljö som skapar förutsättningar för ett hållbart arbetsliv genom att vi är öppna och tänker nytt förändrar vi begränsande normer och strukturer.

Arbetsmiljö och hälsa

Delmål 1: Vi identifierar orsaken till sjukfrånvaro och agerar utifrån den.

Arbetsgivaren följer och analyserar regelbundet sjukfrånvaron för att förstå den arbetsrelaterade ohälsan och kunna vidta rätt förebyggande åtgärder. HR-ronder med förvaltningens chefer har fortsatt under 2019. Dessa är tillfällen för HR-funktionen att få kännedom om brister i arbetsmiljön samt stödja cheferna i arbetsmiljöarbetet och på så vis minska den arbetsrelaterade sjukfrånvaron. Under året har förvaltningens chefer fått kompetenshöjning gällande Göteborgs Stads uppdaterade rehabiliteringsriktlinjer och rutiner sam inom lagrummet för arbetsmiljö. Detta för att ge bättre förutsättningar att jobba förebyggande mot arbetsrelaterad ohälsa.

Delmål 2: Vi har en säker arbetsplats där tillbud och olyckor förebyggs, anmäls, utreds och åtgärdas.

Sammanställningen över årets tillbud och olyckor (1 januari - 29 november) visar att antalet anmälningar av tillbud har ökat, från 82 stycken 2018 till 117 stycken 2019. Arbetsgivaren ser positivt på det, då anmälningar av tillbud är ett sätt att identifiera brister i arbetsmiljön. Antalet "Skada utan frånvaro" har dessvärre ökat från 31 stycken (2018) till 53 stycken. "Skada med frånvaro" har minskat något från 15 (2018) till 14.

Antalet tillbud och arbetsskador som anmäls till Arbetsmiljöverket, i enlighet med arbetsmiljölagen, har under 2019 fördubblats från tre stycken anmälningar till sex stycken. Arbetsgivaren gör bedömningen att denna ökning beror på en ökad medvetenhet hos chefer kring vad som ska anmälas samt med ett hårdare samhällsklimat.

Cheferna får regelbundet stöd i utredning och åtgärder gällande tillbud och arbetsskador.

Organisatorisk arbetsmiljö

Delmål 3: Vi är tydliga, trovärdiga och delaktiga i vår kommunikation. På så sätt skapar vi förutsättningar för ett hälsofrämjande ledar- och medarbetarskap

Målet följs i dagsläget upp via medarbetarenkäten. Målsättningen är att förvaltningen över tid ska höja sitt resultat inom samtliga frågor genom kompetenshöjande insatser.

I medarbetarenkäten följer förvaltningen vårt Kommunikationsindex (Koml) 2017 låg indexet på 61 och 2018 på 64. Vilket är något under snittet för fackförvaltningar som ligger på 66 och Göteborg Stad som helhet på 67.

På påståendet "Min förvaltningsledning fångar upp viktig information från medarbetarna": har förvaltningen ett medelvärde 3.0 2018 vilket låg oförändrat från 2017 och går i linje med övriga fackförvaltningar och staden. Påståendet "Jag litar på den information som kommer från förvaltningsledningen": Förvaltningen har ett medelvärde på 3.5 som även här ligger oförändrat från föregående år och som ligger i linje med övriga fackförvaltningar och staden som har ett medelvärde på 3.6.

Delmål 4: Vi vet vem vi är till för och varje medarbetare har god kännedom om sitt eget och förvaltningens uppdrag, roll och ansvar.

Påståendet "Min närmaste chef kommunicerar verksamhetens uppdrag och mål på ett begripligt sätt": Förvaltningen har två år i rad haft ett medelvärde på 3.6, vilket ligger 0,2 lägre än staden och 0,1 lägre än fackförvaltningarna.

Social arbetsmiljö

Delmål 5: Alla bidrar till att vi ser fram emot att gå till arbetet, genom att stötta och hjälpa varandra.

Detta mål följs upp delvis i medarbetarenkäten via frågan "vi stödjer varandra när arbetet känns besvärligt". Där resultatet förbättrades något 2018 från 3,8 till 3,9. Frågan följs även upp i de förvaltningsövergripande mätningarna i det digitala verktyget &frankly, genom frågan "hur känner du inför att kliva in på jobbet?" i de tre mätningar som gjordes 2019 i januari, maj och september syns en trend nämligen att de vanligaste orden att besvara frågan var nämligen glad och engagerad i januari var de tredje vanligaste ordet optimistiskt, maj motiverad och i september stressad.

Delmål 6: Det råder nolltolerans och vi ska arbeta förebyggande, agera på och hantera kränkande särbehandling, mobbing, trakasserier, diskriminering samt hot och våld.

Målet följs upp via medarbetarenkäten. Förvaltningen är tydlig med att det råder nolltolerans för kränkande särbehandling, mobbing, trakasserier och diskriminering. Det förmedlas regelbundet via APT, intranät och introduktionsdag.

Glädjande nog så visade medarbetarenkäten 2018 att upplevelsen av att bli utsatt för kränkande särbehandling/mobbning av kollega minskade från 14 procent till 12 procent. Dock låg vi fortfarande högre än både staden och övriga fackförvaltningar vars resultat låg på 10 procent. Även upplevelsen att bli utsatt för sexuella trakasserier minskade från 4 procent till 1 procent. Upplevelsen att bli utsatt för kränkande särbehandling/mobbning av chef ökade dessvärre från 5 procent till 7 procent men låg oförändrat gällande sexuella trakasserier på 0 procent.

Dock som nämns nedan visar mätningarna med vårt digitala verktyg &frankly på att det inom förvaltningen finns en negativ och sexistisk jargong samt att man ibland upplever sig utsatt för diskriminering.

Gällande hot och våld arbetar förvaltningen på flera olika sätt och nivåer. Förvaltningen har påbörjat ett arbete att ta fram en ny förvaltningsövergripande rutin som efterhand kommer kunna anpassas utefter lokala behov.

Medarbetarenkät

Förvaltningen hade en hög svarsfrekvens, 85 procent (272 svar av 319 utskick) på årets medarbetarenkät. Resultatet visar framför allt på en positiv trend där båda indexen Hållbart medarbetarengagemang (HME) och Kommunikationsindex (Komi) ökar.

Andelen medarbetare som upplever sig utsatta för kränkande särbehandling/mobbning från kollegor i arbetet minskar från fjorton till tolv procent. Positivt är även att andelen medarbetare som upplever sig ha varit utsatta för sexuella trakasserier i arbetet från kollega minskar från fyra till en procent. Högst HME finns hos grupperna ”personer över 60 år” samt ”födda utanför Sverige”. Lägst HME finns i gruppen ”30-39 år”.

2018 års HME ligger på 72 och 2017 låg det på 71. Jämfört med Göteborgs Stad totalt ligger vi något under då både fackförvaltningar och Göteborgs Stad som snitt ligger på 77 i HME.

Både medarbetare som svarar att de upplever ganska mycket stress (från femton till arton procent) och medarbetare som upplever väldigt mycket stress (från åtta till nio procent) har ökat.

Ny arbetsmetod för att undersöka arbetsmiljöförhållandena

Under 2019 har förvaltningen arbetat med att implementera ett nytt digitalt verktyg för att kunna undersöka arbetsmiljöförhållandena inom förvaltningen. Varje chef ska inför arbetsplatsträffarna (APT) skicka ut ett frågepaket till arbetsgruppen. Frågorna handlar till exempel om arbetsbelastning, stress, ledarskap, energinivåer och samarbete. Varje frågepaket anpassas till gruppens behov och utmaningar och följer upp medarbetarenkätens resultat. Utöver det skickar förvaltningen tre gånger per år ut förvaltningsövergripande frågor. Januari hade frågorna fokus på arbetsmiljö, maj på organisationskultur och september hade frågorna fokus på anti diskriminering och likabehandling.

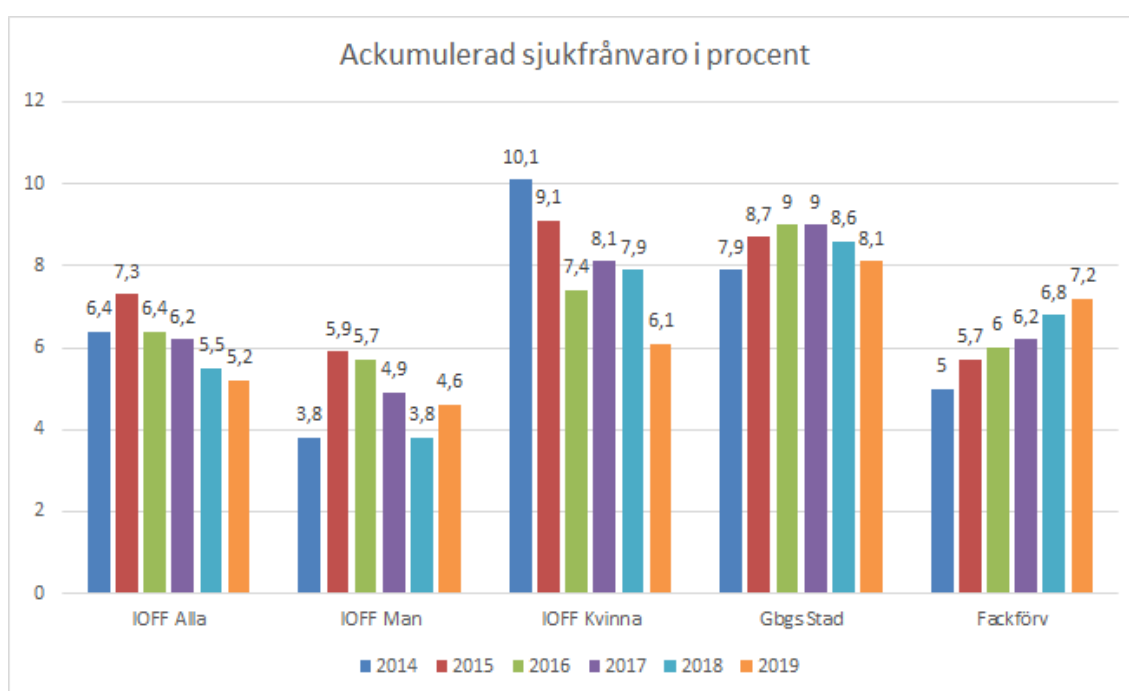
Resultatet visar på en stor spridning inom förvaltningen. Resultatet går delvis i linje med medarbetarenkätens resultat så till vida att även det här resultatet visar att arbetsbelastningen varierar i förvaltningen, men att det finns större grupper som upplever hög negativ stress. Upplevelsen av negativ stress var något lägre i septembermätningen efter sommaresemestern. Mätningarna visar även att det inom förvaltningen finns en upplevelse av negativ och sexistisk jargong. Det finns även en upplevelse av att man inte alltid blir rätt behandlad utifrån sitt kön och sin ålder.

Hälsoinspiratörer

Under året har förvaltningen påbörjat ett arbete med att ha hälsoinspiratörer. Hälsoinspiratörernas uppdrag är att inspirera medarbetare till ett hälsosammare liv, de har i uppdrag att genomföra två förvaltningsövergripande hälsofrämjande aktiviteter per år. De ska även aktivt arbeta för att öka andelen procent som utnyttjar sitt friskvårdbidrag.

Under året har hälsoinspiratörerna genomfört två aktiviteter, den första var att uppmuntra medarbetare att delta i blodomloppet och det andra var en guidad visning av förvaltningens hinderbana vid Kvibergs park. Båda dessa aktiviteter har varit uppskattade av de medarbetare som deltog. Utöver de har hälsoinspiratörerna även genomfört mindre lokala aktiviteter inom sina enheter.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen för 2019 är 5,2 procent, den har minskat de fem senaste åren. Kvinnors sjukfrånvaro är högre än mäns, skillnaden är främst i den del som överstiger 15 dagar där kvinnornas sjukfrånvaro är 4,1 procent medan mäns uppgår till 2,8 procent. Förvaltningens sjukfrånvaro är lägre än Göteborgs Stads totala sjukfrånvaro som är 8,1 procent. Värt att notera är att i en förvaltning av vår storlek räcker det med små förändringar i sjukfrånvaron för att det ska bli stora effekter procentuellt.

Förvaltningen utgår ifrån ett förebyggande synsätt där tidiga tecken på ohälsa uppmärksammas, bland annat genom att chef har samtal med medarbetare vid upprepad korttidssjukfrånvaro för att utreda orsaken till frånvaron. Vid sjukfrånvaro som antas överstiga 60 dagar gör chef och medarbetaren en plan för återgång i arbete.

Kompetensförsörjning

Omställning

Utifrån uppdrag från kommunfullmäktige har förvaltningen under hösten arbetat med avveckling av de kommunalt anställda simlärarna, till förmån för externa samarbeten, parallellt med att verksamheten fortsatt bedrivits. Omställningen har berört 17 simlärare och en samordnare.

Rekrytering

Under 2019 har 27 tillsvidarejänster utannonserats och tillsatts. 16 av dessa är tjänstemannayrken och resterande elva inom Kommunals avtalsområde. 15 av de 27 tjänsterna tillsattes med externt sökanden, fyra med stadeninterna sökanden och åtta med förvaltningsinterna sökanden. Anledningen till att det varit relativt få rekryteringar som utannonserats inom Kommunals avtalsområde förklaras av att förvaltningen haft rekryteringsbegränsningar till följd av den ovissa ekonomiska situationen under våren samt på grund av att flertalet vakanta tjänster tillsatts av medarbetare i omställning från simskoleenheten.

Rekrytering av kvalificerade badvärdar brukar vanligtvis vara svårt men eftersom flertalet simlärare i omställning under hösten erbjudits vakanta badvärdstjänster så har det inte varit en lika stor utmaning 2019 som tidigare år. Under året har en rekrytering till teknisk tjänst med krav på antingen högskole- eller eftergymnasial utbildning inom bygg-, installation- eller fastighetsteknik genomförts. Trots att tekniska tjänster generellt är svårrekryterade inkom nästan 40 sökanden varav fem motsvarade kravprofilen.

Praktikplatser

Förvaltningen har tagit emot 26 elever som har genomfört feriearbeten på avdelning Anläggning. Tjugo personer har genomfört praktik varav tio varit APL-platser, sex varit VFU-platser (Verksamhetsförlagd utbildning) och fem stycken varit arbetsmarknadspraktik/lärlingsplatser. Under hösten erbjöds två platser projektet Ung Helg (ett samarbete med stadsdelsförvaltningen Askim-Frölunda-Högsbo) med placering på Askims simhall.

Andel arbetad tid utförd av timavlönade

Andel arbetad tid är utförd av timavlönade har ökat med 0,2 procentenheter till 7,6 procent under 2019. Timavlönat arbete utförs i huvudsak av badpersonal och idrottsarbetare.

2.5 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

2.5.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska alla nämnder årligen utvärdera sitt system för styrning, uppföljning och kontroll, samt lämna en bedömning om systemet fungerar på ett betryggande sätt.

I utvärderingen av systemet identifierades inga allvarliga brister. De flesta delar bedöms vara tillräckligt effektiva, även om ständigt arbete krävs för att nivån ska kunna bibehållas och utvecklas.

De delar av systemet som bedöms ha störst förbättringsbehov handlar om planerings- och uppföljningsprocessen, samt avvikelshantering. Förvaltningen kan bli bättre när det gäller att samla in och analysera slutsatser och lärdomar från en period, innan man

påbörjar planeringen framåt. Detta kan förslagsvis göras i nulägesanalyser, vilket idag inte görs regelbundet inom alla förvaltningens verksamheter.

Likaså kan förvaltningen förbättra systematiken när det gäller att samla in och analysera behov och förväntningar till dem verksamheterna riktar sig till. Detta görs idag på flera områden, men inte systematiskt inom alla förvaltningens verksamhetsområden.

Ytterligare ett förbättringsområde handlar om avvikelshantering. Vissa delar av förvaltningen har avvikelshanteringssystem där brister och avvikelser rapporteras. Det saknas dock på andra områden.

Förvaltningens främsta styrkeområde bedöms vara arbetet med att säkerställa att nämnden får tillräcklig och relevant information för att kunna ta sitt ansvar för verksamheten.

Avslutningsvis är bedömningen att förvaltningens system för styrning, uppföljning och kontroll fungerar tillräckligt effektivt, även om fortsatt arbete krävs när det gäller att stärka systematiken. Detta är ett pågående arbete.

2.5.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning

I tider av effektiviseringar och besparingar är det viktigt att ta reda på och följa upp hur beslut och åtgärder påverkar våra kunder. Förvaltningen valde att under 2019 genomföra korta och enkla kundundersökningar på alla våra bad. Resultatet visar höga betyg för service, bemötande och trygghet men visar på mindre nöjdhet med städningen. Eftersom vi har minskat antal städtillfällen av vissa ytor som en del av effektivisering var detta resultat väntat. En annan verksamhetsförändring under året har varit kopplad till minskad bemanning i ett antal sporthallar. En kundundersökning i dessa hallar visar på ett stort missnöje med bland annat service. Vi analyserar för närvarande det resultatet. Utöver kundundersökningar har vi regelbundna brukarråd för att ta vara på synpunkter och förbättringsförslag.

Förvaltningen har under året tagit ett stort kliv framåt i arbetet med att förbättra interna processer när det gäller kundkontakter. Bland annat har vi skaffat ett nytt ärendehanteringssystem för att få kortare ledtider, bättre kvalitet och mer systematisk uppföljning.

Förvaltningen har regelbundna dialoger med föreningar och förbund innan fördelningsmöten av tider inför respektive säsong. När det gäller föreningsfrågor i allmänhet genomförs exempelvis träffar med stadsdelarnas föreningsansvariga för att diskutera gemensamma angelägenheter. Årliga Föreningsforum syftar till dialog och samsyn kring föreningsstödet i staden, information och aktuell forskning.

I samband med utredningsuppdrag genomförs såväl kvantitativa enkätstudier som fördjupande intervjuer för att säkerställa våra målgruppers behov och delaktighet.

2.5.3 Sponsring

Nämnden har inte fattat beslut om något sponsringsåtagande.

3 Uppföljning av kommunfullmäktiges budget

3.1 Kommunfullmäktiges mål/inriktningar

Idrotts- och föreningsnämndens arbete med budget för 2019, liksom verksamhetsplanering och uppföljning under året, har bedrivits under särskilda förutsättningar. Kommunfullmäktiges budgetbeslut kom först i slutet av november då 2018 var ett valår. Förvaltningen valde inför 2019 att fokusera på nämndens grunduppdrag enligt reglemente.

Av de 16 mål/inriktningar som kommunfullmäktige fastställde i 2019 års budget är det två som nämnden under året lagt särskilt fokus på.

- Göteborg har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla
- Göteborgs Stads budget är i balans

Det första kan beskrivas som en kortversion av idrotts- och föreningsnämndens grunduppdrag enligt reglemente och genomsyrar därmed såväl nämndens budget/planering som uppföljningen under året. Hela denna årsrapport handlar i princip om hur vi lyckats med detta uppdrag.

Frågan om budget i balans har kommit att prägla året då ingångsvärdena innebar en obalans om drygt 25 mnkr och därtill stora oklarheter ifråga om principer för finansiering av driftkonsekvenser kopplat till nämndens investeringsverksamhet. Nämnden har vidtagit erforderliga åtgärder och flera oklarheter har klarnat varför resultatet får bedömas som gott i denna del.

Genom fokus på nämndens grunduppdrag/reglemente levererar nämndens verksamhet nytta i förhållande till flera andra av de mål/inriktningar som kommunfullmäktige fastställt. Exempel på detta är att vi i samverkan med föreningsliv och andra delar av staden medverkar till ökad trygghet och likvärdiga livschanser genom tillgänglighet och mångfald.

3.2 Kommunfullmäktiges budgetuppdrag till nämnden

Uppdrag från kommunfullmäktiges budget	Har uppdraget genomförts? JA/Nej. Om inte ge en kort kommentar om orsak och eventuellt till vilken del uppdraget har genomförts
Stadens nämnder och bolag ges i uppdrag att erbjuda praktikplatser och olika former av sommarjobb till unga	Ja
Idrotts- och föreningsnämnden, i samverkan med stadsdelsnämnderna, ges i uppdrag att öka genomföra en utredning med fokus på hur barn och unga med funktionsnedsättning kan motiveras till ökad aktivitet	Ja
Idrotts- och föreningsnämnden ges i uppdrag tillsammans med berörda nämnder samordna möjligheten för idrottsföreningar att informera om sin verksamhet på stadens skolor	Ja
Idrotts- och föreningsnämnden ges i uppdrag att avveckla det socioekonomiska differentierade aktivitetsbidraget	Ja
Idrotts- och föreningsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att alla föreningar ges rätt till föreningsstöd för de delar av sin verksamhet är icke-konfessionell och som inte omfattar religionsutövning	Ja
Idrotts- och föreningsnämnden ges i uppdrag att snarast upphandla undervisningsstöd till den avgiftsfria simundervisningen enligt LOU	Ja
Idrotts- och föreningsnämnden ges i uppdrag att i samråd med föreningar ta fram en utbildning för ledare inom civilsamhället i arbete mot sexuella övergrepp	Ja

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

Nämnden gör ett positivt årsresultat om 5,8 mnkr. Resultatet består av såväl bättre intäkter än budgeterat (+14,6 mnkr) som högre kostnader (-7,4 mnkr) och ett räntenetto om (-1,4 mnkr).

Intäkterna består i huvudsak av att våra anläggningar har genererat högre intäkter samt att evenemangsverksamheten gått bättre än budget. Även parkeringsintäkter och ersättningar från försäkring genererar en positiv avvikelsepost. Nämnden har också intäkter som oavkortat slussats vidare till andra organisationer, exempelvis SISU. Nämndens kostnader är totalt högre än budget men vi har avvikelser i båda riktningar. Den största avvikande posten är personalkostnader som kraftigt underskider budget. I stället har förvaltningen högre kostnader relaterade till våra fastigheter och leasing av inventarier vilket totalt ger ett överskridande mot budget.

4.2 Resultaträkning

Beskrivning	Periodens utfall 2019	Periodens utfall 2018	Periodens utfall 2017	Not
Taxor avgifter ersättningar	89 978	81 359	80 287	
Hyror och arrenden	45 331	42 724	30 212	
Bidrag	4 602	1 476	1 442	
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	5 861	4 486	6 924	
Investeringsbidrag, anslutningsavgifter mm	0	0	0	
Försäljningsintäkter	1 189	1 488	1 044	
Resultat försäljning/utrangering anläggningstillgångar	0	0	-38	
Verksamhetens intäkter	146 961	131 532	119 871	1
Personalkostnader	-183 762	-188 600	-165 861	
Övriga verksamhetskostnader	-347 376	-324 724	-289 830	2
Avskrivningar	-55 615	-54 531	-51 568	2a
Verksamhetens kostnader	-586 753	-567 855	-507 259	
Verksamhetens nettokostnad	-439 792	-436 323	-387 388	
Kommunbidrag	437 660	433 300	412 400	
Kommunbidrag tillägg	19 700	20 200	4 200	
Summa kommunbidrag	457 360	453 500	416 600	3
Verksamhetens resultat	17 568	17 177	29 212	
<i>Finansiella intäkter</i>	13	20	16	
Ränta på upplåning från koncernbolag	-11 558	-12 522	-12 178	
Övriga finansiella kostnader	-235	-183	-143	
<i>Finansiella kostnader</i>	-11 793	-12 704	-12 321	
Finansiellt netto	-11 780	-12 685	-12 304	
Periodens resultat	5 788	4 493	16 908	

4.3 Balansräkning

Beskrivning	Periodens utfall 2019	Periodens utfall 2018	Avvikelse föregående år	Not
Mark och byggnader	829 460	812 161	17 300	
Maskiner och inventarier	9 226	11 805	-2 579	
Anläggningstillgångar	838 687	823 966	14 721	4
Kundfordringar	8 218	9 003	-785	
Fordringar hos anställda	146	139	7	
Kortfristiga fordringar leverantörer	2 779	3 942	-1 163	
Fordringar för statliga bidrag och kostnadsersättningar	15	2	13	
Övriga kortfristiga fordringar	-805 428	-972 486	167 058	5
Momsfordran redovisning	10 457	6 334	4 123	
Icke räntebärande kortfristiga fordringar	-792 031	-962 068	170 037	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 315	14 869	1 445	6
Kassa och bank	32 440	203 862	-171 422	7
Omsättningstillgångar	-735 060	-734 334	-725	
Tillgångar	103 627	89 632	13 995	
Ingående eget kapital	-29 493	-41 908	12 415	
Justeringar	4 493	16 908	-12 415	
Periodens resultat	-5 788	-4 493	-1 296	
Eget kapital	-30 788	-29 493	-1 295	8
Långfristiga skulder	0	0	0	
Kortfristiga skulder	-72 839	-60 139	-12 700	
Skulder	-72 839	-60 139	-12 700	9
Eget kapital, avsättningar och skulder	-103 627	-89 632	-13 995	

4.4 Redovisningsprinciper / Notanteckningar

Avskrivningar enligt plan:

- Avskrivningar sker på ursprungligt anskaffningsvärde.
- Avskrivningar sker genom systematisk fördelning av tillgångarnas avskrivningsbara belopp över dess användningsperiod.
- Avskrivningstiden är lika med anläggningarnas ekonomiska livslängd. Från och med 2017 tillämpas Göteborgs Stads modell och anvisningar för komponentredovisning i bedömning av den ekonomiska livslängden per aktiverad komponent.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Typ av investering	Avskrivningstid
Byggnader	15 - 50 år
Markanläggningar	15 - 50 år
Maskiner och inventarier	3 - 10 år

Under 2019 har följande aktiveringar skett och komponentredovisning tillämpad:

Investeringsområde	Investering - tkr	Kapitaltjänst- tkr
Reinvestering	22 491	441
Markanläggningar	3 540	99
Idrottshallar	4 362	87
Isanläggningar	11 134	96
Sim- och badanläggningar	187	12
Fotboll	4 599	146
Idrottsområden	8 948	259
Delsumma	55 262	1 142
Övertaganden föreningsanläggningar		
Summa	55 262	1 142

Notanteckningar

NOT 1					
Intäkterna fördelas på motparter enligt följande (tkr):	Från nämnder	Från kommunal-förbund	Från övriga bolag inom kommunen	Från externa	Summa
Taxor och avgifter	4 526	6	4 727	80 719	89 978
Hyror och arrenden	29 816	1	84	15 430	45 331
Bidrag	2 000		60	2 542	4 602
Fsg av verks o konsulttjänster	143		0	5 718	5 861
Försäljningsintäkter	5		2	1 182	1 189
Summa	36 490	7	4 873	105 591	146 961

NOT 2			
Verksamhetens kostnader (tkr)	2019	2018	2017
Lämnade bidrag	-94 892	-116 856	-107 813
Köp av huvudverksamhet	-13 780	-11 800	-11 324
Lokal- och markhyror	-82 515	-76 910	-62 172
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-40 101	-43 154	-41 037

NOT 2			
Bränsle, energi och vatten	-31 442	-28 494	-25 498
Kostnader för transportmedel	-5 664	-5 830	-5 445
Köp av entreprenad och tjänster	-27 574	-25 313	-20 246
Övriga verksamhetskostnader diverse	-51 407	-47 567	-47 495
Förlust anläggningstillgångar			-38
Summa	-347 376	-355 924	-321 069

NOT 2a			
AVSKRIVNINGAR (tkr)	Avskriv enl plan 2019	Avskriv enl plan 2018	Avskriv enl plan 2017
Byggnader	-41 805	-41 554	-40 198
Markanläggningar	-11 231	-10 244	-8 586
Maskiner o inventarier	-2 579	-2 733	-2 784
Summa	-55 615	-54 531	-51 568

NOT 3			
KOMMUNBIDRAG (tkr)	Kommunbidrag 2019	Kommunbidrag 2018	Kommunbidrag 2017
Budget enl KF	437 600	433 300	443 600
Kompletterande budgetbeslut			
- Lokalkostnader Hammarbadet	2 100		
- Simlyftet	15 500		
- Kostnader av engångskaraktär	2 100		
- Enkelt avhjälpna hinder		4 300	1 000
- Frölundabadet		6 800	
- Höjt po/arbetsgivaravgifter		1 800	
- Ungdomens Hus		-500	
- Simundervisning ungdomar/vuxna		3 000	
- Lokaler till Fastighetsnämnden		-1 500	
- Lundenhallen, delår		2 600	
Kapitalkostnader genomförda investeringar		3 700	3 200
Summa	457 300	453 500	447 800

NOT 4					
Anläggningstillgångar (tkr)	Byggnader	Mark-anläggningar	Maskiner/inventarier/fordon	Pågående investeringar	Summa
IB Bokfört värde 19-01-01	640 857	127 803	11 805	43 501	823 966
Investerat netto	13 350	29 570		16 036	58 956
Planmässig avskrivning	-41 805	-11 231	-2 579		-55 615
Avskr/anskvärde sålt/utrangerat *	11 380				11 380
Bokfört värde 19-12-31	623 782	146 142	9 226	59 537	838 687

* Denna avskrivning gäller byggnader förvaltningen under året överlämnat till Lokalförvaltningen.

NOT 5			
ÖVRIGA FORDRINGAR (tkr)	2019	2018	2017
Avräkningsfordringar	1 548	2 127	1 128
Övriga kortfristiga fordringar	44	0	0
*Mellanhavandekonto värdeöverföring AT	962	7 618	7 618
*Kommunkonto netto	-974 612	-876 874	-783 945
*Kommunkonto manuell	720 021	527 709	493 523
*Kommunkonto maskinell	-553 390	-625 447	-594 070
Summa kortfristiga fordringar	-805 428	-972 486	-875 746

*Kommunskulden uppstår bland annat för att finansiera våra anläggningstillgångar.

NOT 6			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (tkr)	2019	2018	2017
Förutbetald övrig kostnad	14 185	13 157	15 387
Upplupna övriga intäkter	2 130	1 713	1 444
Summa	16 315	14 869	16 831

NOT 7			
Kassa och Bank(tkr)	2019	2018	2017
Kassa	8	7	12
Plusgiro		203 855	165 856
Checkkonto	32 432		
Summa	32 440	203 862	165 868

NOT 8			
EGET KAPITAL (tkr)	2019	2018	2017
Ingående eget kapital	29 493	41 908	35 760
Årets resultat	5 788	4 493	16 908
Justerat eget kapital	-4 493	-16 908	-10 760
Utgående eget kapital *)	30 788	29 493	41 908

*Resultatet för 2019 uppgår till 5 788 448 kronor. Det ingående egna kapitalet uppgår efter justeringar till 30 787 994 kronor. Då det egna kapitalet inte ska överstiga 25 000 tkr föreslås en budgetjustering med 5 788 tkr (exakt belopp 5 788 447,87 kr)

NOT 9			
SKULDER (tkr)	2019	2018	2017
Leverantörsskulder	-45 310	-25 879	-37 919
Utgående moms	-152	-4	0
Övriga kortfristiga skulder	-33	-68	-51
Upplupna personalkostnader	-13 869	-15 700	-12 992
Förutbetalda övriga intäkter	-7 513	-10 934	-9 063
Upplupna övriga kostnader	-5 962	-7 554	-10 195
Summa Kortfristiga skulder	-72 839	-60 139	-70 219

4.5 Intern kontrollplan

Göteborgs Stads nämnder och styrelser är ansvariga för att se till att stadens verksamheter bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer kommunfullmäktige bestämt, samt beslutade lagar och föreskrifter. I samband med beslut om budget inför 2019 fattade idrotts- och föreningsnämnden beslut om en intern kontrollplan för året. Förvaltningen har under året genomfört de granskningar som internkontrollplanen föreskriver och några av dessa har redogjorts för i uppföljningsrapporter under året. Här följer en sammanfattande redogörelse för dessa granskningar.

Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)

Stickprovskontroller har utförts enligt plan. En förbättringsåtgärd som identifierades var att dokumentation från extern brandskyddskonsult alltid ska begäras in omedelbart efter genomförd övning. Detta hade inte alltid gjorts.

Förvaltningen har även gjort en genomlysning av ansvarsfördelningen kring SBA samt tagit fram ett förslag på fördelning som har förankrats hos ansvariga funktioner. I juni godkände förvaltningsledningen en ny förvaltningsintern anvisning som gäller tillsvidare.

Arbete utifrån dataskyddsförordningen (GDPR)

Förvaltningen har kartlagt sina personuppgiftsbehandlingar enligt plan. 80 stycken behandlingar hittades och förbättringsåtgärder har identifierats. Det rör sig exempelvis om att teckna personuppgiftsbiträdesavtal, förbättra rutiner kring information av personuppgiftsbehandlingen eller uppdatering av blanketter. Av de 80 personuppgiftsbehandlingarna är:

- 19 behandlingar åtgärdade, eller behöver inte åtgärdas
- 46 behandlingar har kartlagts och en beskrivning finns av vilka åtgärder som behövs. Åtgärderna har delvis åtgärdats, påbörjats, alternativt ännu inte påbörjats
- 15 behandlingar har identifierats, men har ännu inte beskrivits och åtgärder har ännu inte tagits fram

Arkivhantering

Under året har förvaltningens följsamhet till riktlinjer och lagstiftning för arkivhantering förbättrats. Ett aktivt arbete har genomförts för att ta fram de dokument som lagstiftningen kräver för god arkivvård. Arbetet är dock inte färdigt.

Klassificeringsstrukturen är nu klar, liksom dokumenthanteringsplanens grundstruktur och arkivbeskrivningen. Det finns en plan för bevarande av elektroniska handlingar. Arbete pågår med arkivförteckning och utbildningsinsatser i arkivhantering planeras för 2020.

Borgensåtagande - övertagande av anläggningar

Stickprov på att föreningarnas betalningsplaner följs har gjorts enligt plan under året. Kontrollerna visade att samtliga föreningar följer upprättade betalningsplaner. En sammanställning över lån med kommunal borgen redovisas i respektive uppföljningsrapport och i årsrapporten (kapitel. 4.7).

4.6 Åtgärdsplan

Inför 2019 fattade idrotts- och föreningsnämnden beslut om en åtgärdsplan utifrån förvaltningens samlade riskbild. Åtgärdsplanen beskrev vad förvaltningen skulle göra under det kommande året för att minska risken inom ett antal områden. Detta är en sammanfattande beskrivning av vad som utförts.

Risk för att medarbetare utsätts för hot och våld

Åtgärder som vidtagits för att minska risken för att medarbetare utsätts för hot och våld inkluderar:

- Att utrustning regelbundet ses över. Exempelvis testas en ny form av personlarm på Angered Arena.
- Förvaltningen utreder behov av utökad kameraövervakning vid vissa anläggningar.
- Utbildning av personal sker kontinuerligt, såväl teoretiskt som praktiskt med rollspel.
- Tillbudsrapportering följs upp på chefsgrupp, på APT och i lokal samverkansgrupp flera gånger per år.
- Vid behov förstärks bemanningen i de anläggningar där det uppmärksammats att det är tillfälligt oroligt.
- Vid behov stängs anläggningar, exempelvis vid stor oro i området, som vid skjutningen i Biskopsgården under julhelgen då förvaltningen beslutade att omedelbart stänga Sjumilahallen.

Svårigheter att rekrytera vissa personalgrupper

Förvaltningen samverkar fortsatt med tekniska förvaltningar i Göteborgs Stad inom ramen för projekt *Kompetensförsörjning tillsammans*. Även samarbetet med utbildningsorganisationer för att säkra kompetensförsörjning av badvärdar och idrottsarbetare har fortsatt under året.

Förvaltningen har också fördjupat det systematiska arbetsmiljöarbetet och börjat använda ett digitalt verktyg för att kunna undersöka arbetsmiljöförhållanden. Detta arbete beskrivs närmare under avsnitt 2.4.2 Övrig utveckling inom personalområdet.

Likvärdig handläggning av föreningsbidrag, inklusive risk för oegentligheter

Förvaltningen gör flera typer av egenkontroller för att säkerställa en likvärdig handläggning av föreningsbidrag, samt uppdateda eventuella oegentligheter.

Förvaltningens föreningskonsulenter gör regelbundet stickprov. Genom metoden "kollegial granskning" utförs egenkontroll på att konsulenterna följer upprättade rutiner och förhåller sig till de regler och riktlinjer som är upprättade. Den kollegiala granskningen visar att följsamheten är stor. Inga avvikelser har kunnat konstateras.

Under året har antalet kontrollaktiviteter utvidgats med att även innefatta bokningsprocessen. För att säkerställa att tider för barn och unga tillfaller målgruppen har stickprov gjorts i tre bemannade sporthallar och i tre ishallar under november 2019. Vid de genomförda kontrollerna har inga avvikelser kunnat konstateras.

Stickprov på att föreningslivet uppfyller upprättade krav och regler genomförs årligen. Under 2019 har endast två föreningar av 30 kontrollerade fråntagits status som bidragsgodkänd förening efter kontrollerna.

Genomförande av investerings- och underhållsplaner

När detaljplaner försenas påverkas förvaltningens investerings- och underhållsplanering. Nödvändiga och viktiga investeringar kan inte genomföras enligt plan. Förvaltningen har ofta svårt att påverka förseningarna som uppstår i samband med arbetet med detaljplaner. Vi för en kontinuerlig dialog med stadsbyggnadskontoret kring dessa frågor. Förvaltningen arbetar även systematiskt för att minska effekterna för besökarna på våra anläggningar, exempelvis för att förkorta den tid som anläggningar behöver vara stängda vid oplanerade driftsstopp, där så är möjligt.

4.7 Lån med kommunal borgen

Föreningar kan få kommunal borgen för lån till byggprojekt avseende egna eller långtidsförhyrda anläggningar. Föreningen betalar löpande ränta och amortering. Kommunal borgen medges inte för mer än högst 75 procent av byggprojektets kostnad.

Idrotts- och föreningsnämndens mandat att bevilja kommunal borgen är begränsad till totalt max 250 mnkr (KF; Handling 2010 nr 12).

Sammanställning över lån med kommunal borgen per sista december 2019				
	Förening	Skuld per 31/12 2019	Summa beviljade lån	Längst till och med
1	Göteborgs Beachvolley Club	32 732 903	42 000 000	2046-09-16
2	Högsbo Basket	14 299 582	23 000 000	2045-04-30
3	Göteborgs Kungliga Segelsällskap	12 937 000	16 500 000	2058-12-30
4	Göteborgs Lawntennisklubb	11 862 500	13 000 000	2038-03-31
5	Lindås IBK	10 932 593	13 200 000	2039-07-01
6	Påvelund TBK	10 538 025	16 300 000	2039-10-31
7	S:t Gabriel Ungdomsförening	9 405 450	12 000 000	2034-11-30
8	Rosengård/Vingen	7 656 250	15 000 000	2038-12-31
9	Lerjedalens GK	6 823 443	10 000 000	2038-10-30
10	Göteborgs Fältrittklubb	5 111 800	11 275 000	2039-08-31
11	Torslandaidrott	5 162 850	7 600 000	2039-01-31
12	Billdals Ridklubb	4 798 350	18 711 000	2030-06-30
13	Clarebergs Ridklubb	4 385 738	7 400 000	2036-12-31
14	Brottkärrs TK	3 139 139	5 900 000	2033-09-30
15	Älvsborg FF	3 099 118	5 350 000	2038-03-31
16	Gunnilse IS	3 028 675	6 600 000	2026-12-31
17	Bergums IF	2 724 988	3 650 000	2028-09-30
18	Utsiktens BK	2 636 955	3 700 000	2032-12-15
19	Askims Bangolfklubb	1 874 189	6 200 000	2034-05-31
20	Torslanda Ridklubb	1 837 500	3 800 000	2030-06-30
21	IF Väster	1 726 290	5 950 000	2030-01-31
22	Näsets SK	1 404 171	3 300 000	2028-06-10
23	Askims IK	1 465 625	2 450 000	2036-12-31
24	Torslanda Golfklubb	1 300 000	1 600 000	2032-11-15
25	Askims Badminton Club	1 137 500	4 900 000	2034-07-31
26	IK Zenith	1 067 600	2 000 000	2030-09-30
27	Croatia/Katarina Zrinski IoKF	1 062 500	2 700 000	2028-06-30
28	V Frölunda IF	1 002 500	5 300 000	2036-07-30
29	Kortedala IF	974 006	2 500 000	2030-01-27
30	Hisingsbacka FC	967 500	1 800 000	2032-10-30
31	Hovås Billdal IF	923 750	2 100 000	2029-06-30
32	Göteborgs Badmintonförbund	825 000	1 500 000	2030-12-31
33	Askims Bordtennisklubb	772 880	1 000 000	2025-04-30

Sammanställning över lån med kommunal borgen per sista december 2019				
34	Skonaren Ingo	749 530	2 700 000	2023-02-28
35	Torslanda IK	565 000	800 000	2038-12-31
36	Göteborgs Karting & Racingclub	562 500	3 600 000	2020-09-18
37	Långeberga Ridklubb	559 375	3 900 000	2023-08-01
38	Riai Aikido Dojo Club	443 066	800 000	2030-01-31
39	Göteborgs hästsportklubb	430 125	555 000	2037-09-30
40	Vestur Islandshästförening	340 620	600 000	2030-10-30
41	Gullbergsbro Bangolfklubb	340 000	1 700 000	2030-11-15
42	Kungsladugårds BK	320 819	1 000 000	2036-06-30
43	Delsjö Golfklubb	300 000	5 000 000	2023-01-20
44	Unga Örnar Väst	282 886	350 000	2035-12-30
45	Lejon Taekwondo Klubb	277 500	600 000	2029-02-10
46	Assyriska BK	262 500	500 000	2030-05-15
47	Angered MBIK	220 712	600 000	2027-08-28
48	Göteborgs Curlingklubb	215 000	2 815 000	2022-05-08
49	Göteborgs Handikappridklubb	202 102	700 000	2033-09-30
50	Bosna IF	159 800	450 000	2026-12-31
51	Långedrag Boule	114 316	250 000	2030-02-28
52	Göteborgs Pistolskytteklubb	105 625	650 000	2023-06-30
53	IF Vardar	38 336	730 000	2020-11-20
	SUMMA:	176 106 182	306 586 000	
BESLUTADE - men ännu ej verkställda lån med kommunal borgen				
				Beslutet gäller till och med
1	Hovås-Billdal IF		1 500 000	2020-09-25
2	Slottskogen/Godhem IF		2 500 000	2020-09-25
3	IFK Göteborg Orientering		700 000	2020-08-30
4	IF Väster		2 500 000	2021-09-24
5	Göteborgs Atlet- och Idrottssällskap		2 700 000	2021-10-22
6	Guldhedens IK		300 000	2021-09-24
7	Tuve Tigers Bangolfklubb		250 000	2021-08-27
	SUMMA:		10 450 000	
BORGENSLÅN TOTALT				
	Verkställda lån	176 106 182		
	Beslutade lån ej verkställda	10 450 000		
	SUMMA:	186 556 182		

Bilaga 1: Balansräkning 2019

393 - Idrotts- och föreningsnämnden

Datum: 2020-01-23 09:24:54

(Kr)

Urval rapportparametrar:

Exin: 1-5

Konto	Beskrivning	201900	201901-201912	201900-201912
		IB	Förändring i år	UB
	Verksamhetsfastigheter	640 857 373,40	-17 075 371,77	623 782 001,63
	Publika fastigheter	127 802 533,05	18 338 886,53	146 141 419,58
	Pågående ny- till- och ombyggnad	43 500 936,89	16 036 062,62	59 536 999,51
	Mark och byggnader	812 160 843,34	17 299 577,38	829 460 420,72
	Maskiner och tekniska anläggning	10 769 037,47	-2 198 325,77	8 570 711,70
	Inventarier, verktyg och installationer	1 036 092,74	-380 474,40	655 618,34
	Fordon	0,00	0,00	0,00
	Maskiner och inventarier	11 805 130,21	-2 578 800,17	9 226 330,04
	Anläggningstillgångar	823 965 973,55	14 720 777,21	838 686 750,76
	Kundfordringar	9 002 752,61	-785 234,48	8 217 518,13
	Kundfordringar	9 002 752,61	-785 234,48	8 217 518,13
	Fordringar hos anställda	139 099,77	6 631,07	145 730,84
	Kortfristiga fordringar leverantörer	3 942 298,76	-1 163 319,39	2 778 979,37
	Fordringar för statliga bidrag och kostnadsersättningar	2 107,64	12 535,67	14 643,31
	Övriga kortfristiga fordringar	-972 485 683,07	167 058 109,30	-805 427 573,77
	Momsfordran redovisning	6 334 188,28	4 122 686,82	10 456 875,10
	Icke räntebärande kortfristiga fordringar	-962 067 988,62	170 036 643,47	-792 031 345,15
	Förutbetalda övriga kostnader	13 156 555,76	1 027 749,85	14 184 305,61
	Upplupna övriga intäkter	1 712 710,49	417 691,26	2 130 401,75
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14 869 266,25	1 445 441,11	16 314 707,36
	Kassa och bank	203 861 802,15	-171 422 276,49	32 439 525,66
	Kassa och bank	203 861 802,15	-171 422 276,49	32 439 525,66
	Omsättningstillgångar	-734 334 167,61	-725 426,39	-735 059 594,00
	Tillgångar	89 631 805,94	13 995 350,82	103 627 156,76
	Ingående eget kapital	-29 492 545,85	0,00	-29 492 545,85
	Ingående eget kapital	-29 492 545,85	0,00	-29 492 545,85
	Justeringar	0,00	4 493 000,00	4 493 000,00
	Justeringar	0,00	4 493 000,00	4 493 000,00
	Periodens resultat	0,00	-5 788 447,87	-5 788 447,87
	Periodens resultat	0,00	-5 788 447,87	-5 788 447,87
	Eget kapital	-29 492 545,85	-1 295 447,87	-30 787 993,72
	Leverantörsskulder	-25 878 690,07	-19 431 522,39	-45 310 212,46
	Utgående moms	-3 908,06	-148 182,81	-152 090,87
	Övriga kortfristiga skulder	-68 449,67	35 344,67	-33 105,00
	Upplupna personalkostnader	-15 699 728,61	1 830 348,31	-13 869 380,30
	Förutbetalda övriga intäkter	-10 934 103,00	3 421 451,86	-7 512 651,14
	Upplupna övriga kostnader	-7 554 380,68	1 592 657,41	-5 961 723,27
	Kortfristiga skulder	-60 139 260,09	-12 699 902,95	-72 839 163,04
	Skulder	-60 139 260,09	-12 699 902,95	-72 839 163,04
	Eget kapital, avsättningar och skulder	-89 631 805,94	-13 995 350,82	-103 627 156,76
TOTALT		0,00	0,00	0,00

Bilaga 2: Resultaträkning 2019

393 - Idrotts- och föreningsnämnden

Datum: 2020-01-23 09:25:19

(Kr)

Urval rapportparametrar:

Exin: 1-5

Ram:

Ram3:

Konto	Beskrivning	201901-201911	201912	201901-201912
		Ack.utfall fg per	Perioden	Ack. perioden
	Taxor och avgifter	82 089 693,09	7 887 934,41	89 977 627,50
	Hyror och arrenden	41 983 553,90	3 347 770,09	45 331 323,99
	Bidrag	4 482 120,00	119 833,00	4 601 953,00
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	1 654 272,87	4 206 748,41	5 861 021,28
	Försäljningsintäkter	1 104 285,99	84 598,48	1 188 884,47
	Verksamhetens intäkter	131 313 925,85	15 646 884,39	146 960 810,24
	Personalkostnader	-168 235 040,80	-15 526 873,06	-183 761 913,86
	Lämnade bidrag	-92 734 234,13	-2 158 122,87	-94 892 357,00
	Köp av huvudverksamhet	-12 634 163,17	-1 145 408,69	-13 779 571,86
	Lokal- och markhyror	-75 670 423,08	-6 844 597,26	-82 515 020,34
	Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-31 420 698,26	-8 680 260,15	-40 100 958,41
	Bränsle, energi och vatten	-28 491 059,95	-2 950 849,78	-31 441 909,73
	Kostnader för transportmedel	-5 160 816,42	-503 481,57	-5 664 297,99
	Köp av entreprenad och tjänster	-22 601 183,13	-4 973 073,21	-27 574 256,34
	Övriga verksamhetskostnader diverse	-44 251 113,04	-7 156 206,46	-51 407 319,50
	Övriga verksamhetskostnader	-312 963 691,18	-34 411 999,99	-347 375 691,17
	Verksamhetens kostnader	-481 198 731,98	-49 938 873,05	-531 137 605,03
	Avskrivningar	-51 101 935,72	-4 513 051,21	-55 614 986,93
	Verksamhetens nettokostnader	-400 986 741,85	-38 805 039,87	-439 791 781,72
	Summa kommunbidrag	419 248 000,00	38 112 000,00	457 360 000,00
	Verksamhetens resultat	18 261 258,15	-693 039,87	17 568 218,28
	Finansiella intäkter	8 931,51	4 012,07	12 943,58
	Finansiella kostnader	-10 757 701,84	-1 035 012,15	-11 792 713,99
	Resultat efter finansiella poster	7 512 487,82	-1 724 039,95	5 788 447,87
	Resultat	0,00	-5 788 447,87	-5 788 447,87
TOTALT	Årets resultat	0	-7 512 487,82	0,00